

U OKRILJU EHLI BEJTA

DVANAEST IMAMA

---

u hadisima
i pokušaji iskrivljenja

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Dvanaest Imama
u hadisima i pokušaji iskrivljenja

Autori
Murteda 'Askeri
Ali El-Kurani

Prijevod
Mustafa Kamali

Lektor
Zenaida Karavdić

Korektori
Ertan Basarik
Husejn El-Baldavi
Mediha Imamović

Računarska obrada
Narcis Pozderac, TDP Sarajevo
2024.

Murteda 'Askeri
Ali El-Kurani

Dvanaest Imama u hadisima i pokušaji iskrivljenja

Sarajevo, 2024.

S imenom Allaha, Svemilosnog, Samilosnog.

Sva hvala pripada Allahu, Gospodaru svjetova. Neka je Njegov blagoslov na Muhammeda i njegovu časnu porodicu i neka je mir njegovim dobrostivim drugovima.

Mi muslimani smo se svađali o spornim pitanjima iznutra pa su nas neprijatelji islama razjedinili svana, a da i ne primijetimo, tako da smo postali nemoćni da branimo svoje zemlje i neprijatelji su stekli dominaciju nad nama, a rekao je Svevišnji Allah:

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَزَعُوا فِتْفَشُلُوا وَتَذَهَبَ رِيحُكُمْ
وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

I pokoravajte se Allahu i Poslaniku Njegovu, i ne prepirite se da ne biste klonuli i bez borbenog duha ostali; i budite strpljivi, a Allah je, zaista, uz strpljive.¹

I danas i uvijek trebamo se vratiti časnom Kur'anu i sunnetu o čemu god se ne slažemo i ujediniti svoju riječ o jednom i o drugom, kao što je On, nek je slavljjen, rekao:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ
مِنْكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ
تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

---

¹ El-Enfal, 46.

O vi, koji vjerujete, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku i nosiocima vlasti između vas. A ako se u nečemu ne slažete, obratite se Allahu i Poslaniku, ako vjerujete u Allaha i Posljednji dan. To je bolje i posljedice su ljepše.²

Ovdje ćemo sagledati jedno pitanje u svjetlu časnog Kur'ana i sunneta, kako bismo i tim putem ujedinili riječi muslimana.

---

² *En-Nisa*, 59.

Božiji Poslanik, s.a.v.a., određuje broj Imama

Hadis o broju Imama

Božiji Poslanik, s.a.v.a., obznanio je da je broj Imama koji će nakon njega doći dvanaest, kao što su autori sljedećih glavnih zbirki hadisa prenijeli od njega:

- a) Muslim je zabilježio od Džabira ibn Semure³ da je čuo Vjerovjesnika kako govori:

لَا يَزَالُ الدِّينُ قَائِمًا، حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ، أَوْ يَكُونَ عَلَيْكُمْ اثْنَا
عَشَرَ خَلِيفَةً كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

“Islam će trajati sve do Sudnjeg dana ili dok vam ne dođe vlast dvanaesterice halifa. Svi oni će biti od Kurejša.”⁴

U drugoj predaji stoji:

لَا يَزَالُ أَمْرُ النَّاسِ مَا ضِيًّا مَا وَلِيَهُمْ اثْنَا عَشَرَ رَجُلًا

---

³ Džabir ibn Semure ibn Džunade El-Amiri, potom Es-Sevai, sestrici Sa'da ibn Ebu Vekkasa i njihov saveznik, umro je u Kufi poslije 70. po Hidžri, autori glavnih zbirki hadisa od njega su zabilježili 146 hadisa. Njegova biografija je navedena u *Usdul-gabe, Tekribut-tehzib* i *Dževami'us-sijer*, str. 277.

⁴ *Muslimova zbirka hadisa*, prijevod Š. Kurdić i S. Rebronja, Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici, Zenica – N. Pazar, 2015, sv. 6, str. 11, hadis 10 (1822); *Musnedu Ahmed ibn Hanbel*, sv. 34, str. 401, hadis 805 i str. 421, hadis 20830.

“Ljudi će biti uredu sve dok njima upravljaju dvanaestercima.”⁵

I u dva hadisa stoji: “do dvanaest halifa”:

لَا يَزَالُ الْإِسْلَامُ عَزِيْرًا إِلَى اثْنَيْ عَشَرَ خَلِيْفَةً

“Islam će uvijek biti na vrhu dok vlada dvanaest halifa.”⁶

U *Ebu Davudovom Sunenu*:

لَا يَزَالُ هَذَا الدِّينُ قَائِمًا حَتَّى يَكُوْنَ عَلَيْكُمْ أَثْنَا عَشَرَ خَلِيْفَةً،
كُلُّهُمْ تَجْتَمِعُ عَلَيْهِ الْأُمَّةُ

“Ova će vjera biti postojana sve dok nad vama bude vladalo dvanaest halifa...”⁷

I u drugom hadisu stoji:

لَا يَزَالُ هَذَا الدِّينُ عَزِيْرًا إِلَى اثْنَيْ عَشَرَ خَلِيْفَةً.

“Ova će vjera biti u usponu sve dok bude vladalo dvanaest halifa.”⁸

⁵ *Muslimova zbirka hadisa*, sv. 6, str. 8, hadis 6 (1821); *Musnedu Ahmed ibn Hanbel*, sv. 34, str. 469, hadis 20923 i str. 478, hadis 20962.

⁶ *Muslimova zbirka hadisa*, sv. 6, str. 9 i 10, hadisi 8 i 9 (1821); *Musnedu Ahmed ibn Hanbel*, sv. 34, str. 427, hadis 20838, str. 482, hadis 20951 i str. 517, hadis 21020.

⁷ *Sunen Ebu Davuda*, prijevod M. Karalić, El-Kelimeh – Fakultet za islamske studije, Novi Pazar, 2012, sv. 6, str. 195, hadis 4276.

⁸ *Sunen Ebu Davuda*, sv. 6, str. 196, hadis 4277; *Musnedu Ahmed ibn Hanbel*, sv. 34, str. 469, hadis 20924 i str. 482, hadis 20951.

U *Buharijevoj zbirci hadisa* prenosi se od Džabira ibn Semure da je čuo Vjerovjesnika, s.a.v.a., kad je govorio:

يَكُونُ اثْنَا عَشَرَ أَمِيرًا

“Bit će dvanaest zapovjednika...”

Džabir dalje kaže:

فَقَالَ كَلِمَةً لَمْ أَسْمَعْهَا، قَالَ: فَقَالَ أَبِي: إِنَّهُ قَالَ:

“Zatim je rekao jednu riječ koju ja nisam čuo, ali moj otac kaže da je rekao:

كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

‘Svi su oni iz plemena Kurejša.’”⁹

A u drugoj predaji stoji:

قَالَ: ثُمَّ تَكَلَّمَ بِشَيْءٍ لَمْ أَفْهَمُهُ، فَسَأَلْتُ الَّذِي يَلِينِي فَقَالَ: قَالَ:
كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

“‘Nakon mene će biti dvanaest emira.’ Potom je”, veli Džabir, “rekao nešto što ja nisam razumio te

---

⁹ *Buharijeva zbirka hadisa*, prijevod H. Škapur i H. Makić, Visoki saudijski komitet za pomoć BiH, Sarajevo, 2008, sv. 4, str. 1020, hadis 7222; *Musnedu Ahmed ibn Hanbel*, sv. 34, str. 426, hadis 20836, sv. 34, str. 445, hadis 20872, str. 456, hadis 20896 str. 477, hadis 20941 i str. 529, hadis 21050.

sam pitao onog do mene, a on reče: 'Rekao je da će svi oni biti iz plemena Kurejš.'¹⁰

U trećoj predaji se kaže:

لَا تَضُرُّهُمْ عَدَاوَةٌ مِّنْ عَادَاهُمْ

“Neće im naškoditi neprijateljstvo onih koji gaje neprijateljstvo prema njima.”¹¹

b) U jednoj predaji stoji:

لَا تَزَالُ هَذِهِ الْأُمَّةُ مُسْتَقِيمًا أَمْرُهَا، ظَاهِرَةٌ عَلَى عَدُوِّهَا، حَتَّى يَمْضِيَ مِنْهُمْ اثْنَا عَشَرَ خَلِيفَةً كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ، ثُمَّ يَكُونُ الْمَرْجُ أَوْ الْهَرْجُ

“Ovaj će ummet biti ispravan i dominirati nad neprijateljem sve dok ne prođe **od njih** dvanaest halifa, koji su svi iz Kurejša, a potom će biti nered i kaos.”¹²

c) U jednoj predaji se kaže:

¹⁰ *Tirmizijin Džami'-sunen*, prijevod M. Karalić, El-Kelimeh – Fakultet za islamske studije, Novi Pazar, 2010, sv. 5, str. 346, hadis 2336; *Fethul-bari*, sv. 13, str. 212; *El-Mustedreku alas-sahihajn*, sv. 3, str. 617; *Musnedu Ahmed ibn Hanbel*, sv. 34, str. 454, hadis 20889 i str. 477, hadis 20941.

¹¹ *Fethul-bari*, sv. 13, str. 212; *Musnedu Ahmed ibn Hanbel*, sv. 34, str. 409, hadis 20814, str. 429, hadis 20841 i str. 461, hadis 20905.

¹² *Kenzul-ummal*, sv. 13, str. 26; *Tarihu Ibn Kesir*, sv. 6, str. 249; *Tarihul-hulefa*, str. 10; *Es-Sava'ikul-muhrika*, str. 28; *Muntehabu Kenzil-ummal*, sv. 5, str. 321.

يَكُونُ لَهُدِهِ الْأُمَّةِ اثْنَا عَشَرَ قِيَمًا، لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَدَلَهُمْ، كُلُّهُمْ
مِنْ قُرَيْشٍ

“Ovaj ummet će imati dvanaest nadstojnika, neće im naškoditi oni koji ih ostave na cjedilu, svi su iz Kurejša.”¹³

d) Isto tako:

لَا يَزَالُ أَمْرُ النَّاسِ مَاضِيًا مَا وَلِيَهُمْ اثْنَا عَشَرَ رَجُلًا

“Narod će biti uredu sve dok nad njim vlada dvanaest ljudi.”¹⁴

e) Od Enesa je preneseno:

لَنْ يَزَالَ هَذَا الدِّينُ قَائِمًا إِلَى اثْنِي عَشَرَ مِنْ قُرَيْشٍ، فَإِذَا هَلَكُوا
مَاجَتِ الْأَرْضُ بِأَهْلِهَا

“Ova vjera će biti postojana za vladavine dvanaesterice iz Kurejša, a kada oni umru, Zemlja će se sa svojim stanovnicima uzburkati!”¹⁵

f) U jednom hadisu je rečeno:

لَا يَزَالُ أَمْرُ هَذِهِ الْأُمَّةِ ظَاهِرًا حَتَّى يَقُومَ اثْنَا عَشَرَ كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

---

¹³ *Kenzul-ummal*, sv. 13, str. 27; *Muntehabu Kenzil-ummal*, sv. 5, str. 312.

¹⁴ *Fethul-bari*, sv. 13, str. 211, hadis 7222; *Muslimova zbirka hadisa*, sv. 6, str. 8, hadis 6 (1821), s tim da je prijevod na bosanski netačan.

¹⁵ *Kenzul-ummal*, sv. 13, str. 27.

“Ovaj ummet će biti pobjednik sve dok vladaju dvanaesterica koji su svi iz Kurejša.”¹⁶

g) Ahmed i Hakim i drugi su zabilježili od Mesruka hadis čiji tekst po Ahmedu glasi:

كُنَّا جُلُوسًا لَيْلَةً عِنْدَ عَبْدِ اللَّهِ (ابْنِ مَسْعُودٍ) يُقْرَأُ الْقُرْآنَ، فَسَأَلَهُ رَجُلٌ فَقَالَ: يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ، هَلْ سَأَلْتُمْ رَسُولَ اللَّهِ كَمَا يَمْلِكُ هَذِهِ الْأُمَّةُ مِنْ خَلِيفَةٍ؟ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ: مَا سَأَلَنِي عَنْ هَذَا أَحَدٌ مُنْذُ قَدِمْتُ الْعِرَاقَ قَبْلَكَ، قَالَ: سَأَلْتَاهُ فَقَالَ: اثْنَا عَشَرَ عِدَّةً نَقَبَاءَ بَنِي إِسْرَائِيلَ

“Jedne noći smo bili sjeli kod Abdullaha (ibn Mesuda), koji nam je učio Kur'an, pa ga neki čovjek upita: ‘O Ebu Abdurahmane, jeste li pitali Božijeg Poslanika koliko će halifa vladati ovim ummetom?’ Abdullah mu reče: ‘Niko me nije o ovom pitao prije tebe otkako sam došao u Irak’” i nastavio je: “Upitali smo ga, pa je odgovorio: ‘Dvanaesterica predstavnika Beni Israila.’”¹⁷

¹⁶ *Kenzul-ummal*, sv. 13, str. 27.

¹⁷ *Musnedu Ahmed*, sv. 1, str. 398 i 406. Urednik izdanja *Musnedu Ahmed* Šakir u fusnoti je komentarisao: “Lanac prenosi-laca je vjerodostojan.” *El-Mustedreku alas-sahihajn* i Zehebi, *Telhisul-Mustedrek*, sv. 4, str. 501; *Fethul-bari*, sv. 13, str. 212; *Medžme'uz-zevid*, sv. 5, str. 190; *Es-Sava'ikul-muhrika*, str. 12; *Tarihul-hulefa*, str. 10; *El-Džami'us-sagir*, sv. 1, str. 75; *Kenzul-ummal*, sv. 13, str. 27, i dodao je: “Zabilježili su ga Et-Taberani i Nu'ejm ibn Hammad u *El-Fiten* i El-Menavi u *Fejdul-kadir fi šerhil-džami'is-sagir*, sv. 2, str. 458.” Ibn Kesir je u svoj knjizi *El-Bidajetu ven-nihajetu*, sv. 6, str. 248-250, zabilježio dva hadisa od Ibn Mesuda, poglavlje Dvanaest imama koji su svi iz Kurejša.

h) Po Ibn Mesudovoj predaji, Poslanik, s.a.v.a., je rekao:

يَكُونُ بَعْدِي مِنَ الْخُلَفَاءِ عِدَّةٌ أَصْحَابِ مُوسَى

“Nakon mene halifa će biti onoliko koliko je Musaovih drugova.”¹⁸

Ibn Kesir kaže: “Slično ovom je preneseno od Abdullaha ibn Omera, Huzejfe i Ibn Abbasa.”¹⁹ (Ne znam misli li na Ibn Abbasov hadis koji je El-Hasekani zabilježio od njega ili na neki drugi hadis.)

Prethodni hadisi su nam jasno predočili da je broj vlastodržaca dvanaest i da su oni iz Kurejša, a Imam Ali, a.s., je u svom govoru pojasnio na koga se misli pod Kurejšom:

إِنَّ الْأَيْمَةَ مِنْ قُرَيْشٍ، غُرِسُوا فِي هَذَا الْبَطْنِ مِنْ هَاشِمٍ لَا تَصْلُحُ عَلَى سِوَاهُمْ وَلَا تَصْلُحُ الْوَلَاةُ مِنْ غَيْرِهِمْ

“Zaista, imami su od Kurejšija. Oni su usade-ni u ogranak Hašimov. Niko osim njih neće biti prikladan niti ikom osim njih dolikuju poslovi upravljanja.”²⁰ I rekao je:

اللَّهُمَّ بَلَى لَا تَخْلُو الْأَرْضَ مِنْ قَائِمٍ لِلَّهِ بِحُجَّةٍ، إِمَّا ظَاهِرًا مَشْهُورًا، وَإِمَّا خَائِفًا مَغْمُورًا، لِيَلَّا تَبْطُلَ حُجَجُ اللَّهِ وَبَيِّنَاتُهُ

---

¹⁸ *El-Bidajetu ven-nihajetu*, sv. 6, str. 248; *Kenzul-ummal*, sv. 13, str. 27. Vidi: *Ševahidut-tenzil*, sv. 1, str. 455, hadis 626.

¹⁹ *El-Bidajetu ven-nihajetu*, sv. 6, str. 248.

²⁰ *Nehdžul-belaga*, govor 142. (bosansko izdanje, govor 144).

“Da, Bože moj! Ali Zemlja nikada nije bez onoga koji stoji uz Boga s dokazom, bilo otvoreno, ili općenito poznato, bilo sa strahom, prikriveno, kako dokazi Božiji i znaci jasni ne bi bili opovrgnuti.”²¹

---

²¹ *Nehdžul-belaga*, izreka 131. (bosansko izdanje, govor 131). Također: *Jenabi'ul-mevedde*, poglavlje 100, str. 523; Gazali, *Ihja'u ulumid-din*, sv. 1, str. 54; *Hiljetul-evlija*, sv. 1, str. 80.

Dvanaest Imama u Tevratu

Ibn Kesir kaže: “U Tevratu koji se nalazi u rukama sljedbenika Knjige govori se nešto što znači: ‘Doista Bog, nek je uzvišen, obradova Ibrahima viješću o Ismailu i da će ga povećati i umnožiti i iz njegovog potomstva izvesti dvanaest velikana!’”

Također: “Ibn Tejmije je dodao: ‘I to su isti oni o kojima je stigla radosna vijest u hadisu Džabira ibn Semure: utvrđeno je da su oni rasuti po ummetu, ali neće nastupiti Čas sve dok se oni ne pojave. Pogriješili su mnogi od Jevreja koji su počašćeni primanjem islama, pa su pomislili da su oni ti kojima pozivaju rafidije, pa su ih slijedili!’”²²

Autor veli: “Spomenuto predskazanje se nalazi u Knjizi Postanka, 17. poglavlje, stihovi 18–20, u Tevratu koji danas imamo i ovo predskazanje (u zvaničnom prijevodu) glasi:

17:18 *I Avram reče Bogu: Neka živ bude Ismail pred Tobom!*

17:19 *I reče Bog: Zaista Sara, žena tvoja, rodit će ti sina, i nadjenut ćeš mu ime Isak; i postaviti ću zavjet svoj s njim da bude zavjet vječan sjemenu njegovom nakon njega.*

17:20 *A i za Ismaila uslišio sam te; evo blagoslovio sam ga, i dat ću mu porodicu veliku, i umnožit ću ga veoma; i rodit će dvanaest knezova, i načinit ću od njega velik narod.*”²³

---

²² *El-Bidajetu ven-nihajetu*, sv. 6, str. 249-250.

²³ *Stari zavjet*, Knjiga Postanka, 17. poglavlje. Druga verzija prijevoda od Ivana Šarića: *Abraham reče Bogu: ‘Može li Ismael*

Iz ovog odlomka postaje jasno da će umnožavanje i blagosiljanje biti iz kičme Ismaila, a.s., što pojašnjava da se misli na Poslanika Muhammeda, s.a.v.a., i njegovu porodicu, budući da su oni nastavak potomstva Ismaila, a.s., zato što je Svevišnji Allah naredio Ibrahimu da izađe iz zemlje Nemruda prema Šamu, pa je krenuo, a s njim su bili njegova supruga i Lut seleći se tamo gdje je Allah naredio, pa su se zadržali u Palestini.

Svevišnji Allah je Ibrahimu, a.s., dao da bude imućan, a on Mu se molio: “Gospodaru, šta ću s imetkom, kad nemam dijete!” Allah mu je objavio: “Ja ću umnožiti tvoje potomstvo da ga bude koliko i zvijezda.” Hadžer je bila sluškinja Sari, koja ju je poklonila Ibrahimu, a.s., pa je zatrudnila i rodila mu Ismaila, a.s., a Ibrahim, a.s., je tada imao osamdeset godina.²⁴

Časni Kur'an ukazuje na ovu zbilju kroz Ibrahimovo obraćanje Allahu molitvom:

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ
 الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ
 وَأَرْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ

živjeti u nazočnosti tvojoj! Bog reče: ‘Ali ne! Tvoja žena Sara rodit će ti sina i ti ćeš mu dati ime Izak. Ustanovit ću svoj savez s njim kao jedan vječni savez za potomstvo poslije njega. Za Ismaela ja te uslišavam. Vidiš, ja ga blagosiljam, ja ga činim izobilnim, krajnje plodnim; on će roditi dvanaest prinčeva i ja ću učiniti da od njega potekne jedan veliki narod.’

²⁴ Tarihul-Jakubi, sv. 1, str. 24-25.

*Gospodaru naš, ja sam neke potomke svoje naselio u kotlini u kojoj se ništa ne sije, kod Tvoje časne Kabe, da bi, Gospodaru naš, namaz obavljali; zato učini da srca nekih ljudi čeznu za njima i opskrbi ih raznim plodovima da bi zahvalni bili.*²⁵

Dakle, časni ajet potvrđuje da je Ibrahim, a.s., smjestio neke od svojih potomaka, a to su Ismail, a.s., i njegova majka, u Mekku i molio Allaha da u njegovo potomstvo stavi milost i uputu za čovječanstvo do kraja svijeta, pa mu je Allah uslišio dovu da u njegovo potomstvo stavi Muhammeda i dvanaest imama nakon njega.

Imam Bakir, a.s., je rekao: “Mi smo ostaci tog potomstva i uslišenje Ibrahimove dove.”²⁶

---

²⁵ *Ibrahim*, 37.

²⁶ Eš-Šubber, *Tefsirul-Kur'ānil-kerim*, str. 26.

Sažetak spomenutih hadisa

Iz onog što je rečeno izvodimo zaključak da je broj Imama u ovom ummetu dvanaest, zaredom, i da će se nakon dvanaestog Ovaj svijet završiti.

U prvom hadisu je rečeno: “Islam će trajati sve do Sudnjeg dana ili dok ne prođe dvanaesterice halifa.” Dakle, ovaj hadis određuje rok trajanja vjere i ograničava ga nastupanjem Sudnjeg dana te određuje broj Imama u ovom ummetu na dvanaest osoba.

U petom hadisu stoji: “Ova vjera će biti postojana do vladavine dvanaesterice iz Kurejša, a kada oni budu umrli, Zemlja će se uzburkati sa svojim stanovnicima!” i ovaj hadis ukazuje na opstanak vjere do kraja vladavine dvanaesterice i da će se nakon njih Zemlja uzburkati.

U osmom hadisu njihov broj se ograničava na dvanaest: “Nakon mene halifa će biti u broju Musaovih drugova” – ovaj hadis ukazuje na to da, osim dvanaesterice nakon Poslanika, s.a.v.a., nema više halifa, i da su riječi ovih predaja izričite u ograničavanju broja halifa na dvanaest, a da će nakon njih biti nered, Zemlja će se uzburkati i Čas će nastupiti, kako objašnjavaju ostali hadisi iz čijih se riječi to možda neće shvatiti precizno.

Prema tome, život jednog od njih mora biti nadnaravno dug u odnosu na životni vijek ljudi, kao što se stvarno desilo u periodu života dvanaestog Imama, opunomoćenika Vjerovjesnika, s.a.v.a.

Zabune u vezi s tumačenjem hadisa

Učenjaci škole halifa zbunili su se u obrazloženju na koga se odnosi “dvanaesterica” u prethodnima hadisima pa su njihove riječi oprečne.

Ibn ‘Arabi u komentaru *Sunenut-Tirmizi* kaže: “Prebrojali smo nakon Poslanika, s.a.v.a., dvanaest zapovjednika, pa smo našli: Ebu Bekra, Omera, Osmana, Alija, Hasana, Muaviju, Jezida, Muaviju ibn Jezida, Mervana, Abdulmelika ibn Mervana, Velida, Sulejmana, Omera ibn Abdulaziza, Jezida ibn Abdulmelika, Mervana ibn Muhammeda ibn Mervana, Seffaha...” Zatim je nabrajao dvadeset i sedam halifa od Abbasija do svog vremena, pa rekao: “Ako ih brojimo formalno, dvanaest će se završiti kod Sulejmana, a ako ih brojimo po značenju, imat ćemo pet: prve četiri halife i Omer ibn Abdulaziz i ne vidim nikakvo tumačenje za hadis!”²⁷

Kadi ‘Ajjaš je odgovorio: “Da je vladalo više od ovog broja, to je neosnovana primjedba, jer on, s.a.v.a., nije rekao: ‘Vladat će samo dvanaesterica,’ toliko ih jest vladalo, što ne znači da ih nije bilo i više.”²⁸

Sujuti je u odgovoru prenio: “Misli se na postojanje dvanaest halifa u cijelom periodu islama do Sudnjeg dana koji postupaju pravedno, ne nužno zaredom..”²⁹

---

²⁷ Ibn Arabi, *Šerhu Sunenit-Tirmizi*, sv. 9, str. 68-69.

²⁸ Nevevi, *Šerhu Sahihi Muslim*, sv. 12, str. 201-202; *Fethul-bari*, sv. 16, str. 339 i 341.

²⁹ *Tarihul-hulefa*, str. 12.

U *Fethul-bari* kaže: "I prošlo je od njih četiri halife i ovaj se broj mora popuniti prije Sudnjeg dana!"³⁰

Ibn Dževzi kaže: "Prema tome, ovo 'potom će biti nered' znači smutnje koje nagovještavaju nastupanje Sudnjeg dana kao što su pojava dedžala i ono što slijedi."³¹

Sujuti kaže: "Od dvanaest halifa već su bile prve četiri halife, pa Hasan, Muavija, Ibn Zubejr, Omer ibn Abdulaziz, što je osam, i moguće je da se u njih ubraja abbasija El-Mehdi, jer je on među abbasijama bio poput Omera ibn Abdulaziza među emevijama, i abbasija Et-Tahir, koji je bio pravedan, a ostaju još iščekivana dvojica, od kojih će jedan biti Mehdi, jer je on iz Ehli bejta!"³²

I rečeno je da hadis znači da će u periodu dostojanstva hilafeta, moći islama i urednosti njegovih stvari biti dvanaesterica od onih u čijem je vremenu islam na najvišem položaju i svi ih muslimani poštuju.³³

Bejheki je rekao: "Ovaj broj sa spomenutim opisom ispunjen je do vremena Velida ibn Jezida ibn Abdulmelika; potom su izbili neredi i velika smutnja pa je nastupila vlast Abbasija. Broj će biti veći ako se zanemari spomenuta osobina u hadisu ili će

³⁰ *Fethul-bari*, sv. 6, str. 341; *Tarihul-hulefa*, str. 12.

³¹ Ibid.

³² *Es-Sava'ikul-muhrika*, str. 19; *Tarihul-hulefa*, str. 12. Prema tome, sljedbenici škole halifa iščekuju dva imama naspram jednog iščekivanog imama kod sljedbenika škole Ehli bejta!

³³ Nevevi, *Šerhu Sahihi Muslim*, sv. 12, str. 202-203; *Fethul-bari*, sv. 16, str. 338 i 341; *Tarihul-hulefa*, str. 10.

se od njih brojati poslije nereda svako ko posjeduje tu osobinu!”³⁴

I rekli su: Oni koje prihvataju muslimani su prve tri halife, Ali do dana arbitraže na Siffinu, pa se u tom danu Muavija imenuje za halifu, potom su prihvatili Muaviju kada je sklopio mir s Hasanom, zatim su prihvatili Jezida, a za Husejna nije ništa uređeno, već je bio ubijen prije nego se išta desilo, potom su se razišli muslimani nakon Jezidove smrti sve dok nisu prihvatili Abdulmelika ibn Mervana nakon ubistva Ibn Zubejra, a zatim njegova četiri sina, Velida, pa Sulejmana, pa Jezida i najzad Hišama, a između Jezida i Hišama vladao je Omer ibn Abdulaziz, a dvanaesti halifa (po hadisu) je Velid ibn Jezid ibn Abdulmelik, kojeg su ljudi prihvatili nakon Hišama, i vladao je četiri godine.³⁵

Prema ovome, hilafet spomenutih ljudi bio je ispravan i šerijatski legitiman jer su ih muslimani prihvatili, a Poslanik, s.a.v.a., je obradovao muslimane viješću da će ga oni zamijeniti u prenošenju islama ljudima.

Ibn Hadžer je o ovom tumačenju rekao: “Ovo je najopravdanije tumačenje!”

Ibn Kesir kaže: “Bejhekijeva tvrdnja, s kojom se neki slažu, da se u hadisu misli na uzastopne halife do Velida ibn Jezida ibn Abdulmelika, pokvarenjaka o kojem smo već iznijeli pokude i prijetnje, nije prihvatljiva. Razlog tome je što je broj halifa

---

³⁴ Ibn Kesir, *El-Bidajetu ven-nihajetu*, sv. 6, str. 249.

³⁵ *Es-Sava'ikul-muhrika*, str. 19; *Tarihul-hulefa*, str. 11; *Fethulbari*, sv. 16, str. 341.

do tog Velida, kako god okrenemo, veći od dvanaest. Dokaz tome je to što je hilafet četiri halife, Ebu Bekra, Omera, Osmana i Alija, sigurno bio... Pa poslije njih je bio Hasanov hilafet, jer je Ali postavio njega, a Iračani su mu dali prisegu... sve dok se nije pomirio s Muavijom... pa je bio Muavijin sin Jezid, pa njegov sin Muavija, potom je bio Mervan ibn Hakem, pa njegov sin Abdulmelik ibn Mervan, zatim njegov sin Velid ibn Abdulmelik, onda je bio Sulejman ibn Abdulmelik, nakon njega Omer ibn Abdulaziz, pa Jezid ibn Abdulmelik, potom je bio Hišam ibn Abdulmelik, i to je već petnaest, i na kraju je bio Velid ibn Jezid ibn Abdulmelik. Pa ako vlast Ibn Zubejra prije Abdulmelika smatramo legitimnom, bit će ih šesnaest, a u svakom slučaju, njih je dvanaest prije Omera ibn Abdulaziza i po ovoj pretpostavci u dvanaestericu ulazi i Jezid ibn Muavija, a ispada Omer ibn Abdulaziz, kojeg su mnogi velikani hvalili i smatrali ga jednim od hulefai rašidina – upućenih halifa – a svi su ljudi se složili da je bio pravedan i da je njegovo vrijeme bilo najpravednije vrijeme, što priznaju čak i rafidije. Pa ako on kaže: “Ja ne uvažam nijednog halifu osim onih je ummet prihvatio”, tad će mu biti nužno da ne broji Alija ibn Ebu Taliba niti njegovog sina od dvanaesterice, jer njih dvojicu nisu svi prihvatili – npr. niko od stanovnika Šama nije im dao prisegu.

I spomenuo je da su neki od njih ubrojali Muaviju, njegovog sina Jezida i sina njegovog sina Muaviju ibn Jezida, a nisu Mervana i Ibn Zubejra, jer ummet nije prihvatio u potpunosti ni jednog ni drugog, na osnovu čega možemo reći da će ih, po

njegovoj tvrdnji, brojeći prve tri halife, pa Muaviju, pa Jezida, pa Abdulmelika, zatim Velida, onda Omera ibn Abdulaziza, pa Jezida, potom Hišama, biti deset, pa poslije njih pokvarenjak Velid ibn Abdulmelik, čime on mora izbaciti Alija i njegovog sina Hasana, a to je suprotno onome što su jasno naglasili imami ehli sunneta, čak i imami šiija.³⁶

Ibn Dževzi u knjizi *Kešful-muškil* citirao je dva odgovora.

1. Božiji Poslanik, s.a.v.a., je u svom hadisu ukazao na ono što će biti poslije njega i njegovih ashaba i da je vlast ashaba povezana s njegovom vlašću, pa je obavijestio o vladarima koji koje će biti nakon njih. Kao da je on time ukazao na broj halifa iz Beni Umejje i kao da je htio reći: Vjera će biti, tj. vlast će trajati dok vlada dvanaest halifa, potom će vlast imati osobinu **koja je teža od prve**, a prvi iz Beni Umejje je Jezid ibn Muavija, a posljednji je Mervan El-Himar (magarac) i njih će biti trinaest, a ne broje se Osman, Muavija niti Ibn Zubejr, jer su ashabi, pa ako izbacimo od njih (trinaest) Mervana zbog razilaženja o tome spada li on u ashabe ili zbog toga što je silom preuzeo vlast nakon što su ljudi prihvatili Abdullaha ibn Zubejra, broj će biti tačan (dvanaest), a kad je hilafet izašao iz ruke Beni Umejja, izbile su velike smutnje i mnogi krvavi neredi, sve dok se vlast Beni Abbasa nije stabilizirala, pa se stanje očito promijenilo u odnosu na ono kakvo je bilo.³⁷

---

³⁶ *El-Bidajetu ven-nihajetu*, sv. 6, str. 249-250.

³⁷ *Fethul-bari*, sv. 16, str. 340, prenoseći od Ibn Dževzija iz njegove knjige *Kešful-muškil*.

Ibn Hadžer je u *Fethul-bari* odbacio ovaj odgovor.

2. Ibn Dževzi je drugi odgovor prenio iz zbornika radova o Mehdiju, autora Ebu Husejna ibn El-Munadija, pa rekao: “Moguće je da se ovo odnosi na one poslije Mehdija, koji će se pojaviti na kraju vremena, jer sam vidio u knjizi Danijal: kad umre Mehdi, nakon njega će vladati pet ljudi iz potomstva velikog sibta (unuka Poslanika – Imama Hasana), potom pet ljudi iz potomstva malog sibta (unuka Poslanika – Imama Husejna), zatim će posljednji od njih postaviti na vlast čovjeka iz potomstva većeg sibta, pa će poslije njega vladati njegov sin i time će se upotpuniti broj dvanaest kraljeva, a svaki od njih je upućeni imam.” Rekao je: “I u jednoj predaji se kaže: ‘potom će vlast preuzeti poslije njega dvanaest ljudi, šesterica su od potomstva Hasana, peterica od potomaka Husejna, a jedan je izvan njihovog roda, pa će on umrijeti i izbit će nered.’”

Ibn Hadžer je u svojoj knjizi *Es-Sava'ikul-muhrike* komentarisao ovaj posljednji hadis riječima: “Ova predaja je vrlo slaba, pa se ne može na nju osloniti.”³⁸

Jedna skupina je rekla: “Najvjerojatnije je da je on, s.a.v.a., u ovom hadisu predskazao čudesa koja će se desiti nakon njega kao smutnje do te mjere da će se ljudi u istom vremenu razilaziti o dvanaest zapovjednika, a da je želio reći nešto drugo, rekao bi: Bit će dvanaest zapovjednika koji će uraditi to i to,

³⁸ *Fethul-bari*, sv. 16, str. 341; *Es-Sava'ikul-muhrika*, str. 19.

ali čim je izostavio takav opis, shvatamo da je htio reći da su oni u istom vremenu.”³⁹

Rekli su: “U 500. g po H. se desio stvarni događaj, jer su u samoj Andaluziji bila šesterica koji su sebe nazivali halifom, a pored njih su bili vladar Egipta, Abbasije u Bagdadu pa do onih alevija i haridžija koji su u raznim krajevima svijeta sebe smatrali halifom.”⁴⁰

Ibn Hadžer kaže: “Ovo je izjava nekog ko nije imao uvid ni u jedan od puteva hadisa osim predaje koja je ovako skraćena navedena u Buhariji...”⁴¹ i dodao: “Njihovo postojanje u istom vremenu uzrokuje razdor, pa se onda ne misli na to.”⁴²

Autor veli: “Ovako se nisu složili ni o jednom od tumačenja navedenih hadisa, potom su zapostavili navođenje hadisa u kojima je Božiji Poslanik, s.a.v.a., spomenuo imena dvanaesterice, jer su se ta imena protivila politici škole halifa kroz stoljeća, a stručnjaci hadisa u školi Ehli bejta, a.s., su ih zabilježili u svojim djelima svojim lancima prenosilaca do dobrotivih ashaba od Božijeg Poslanika, s.a.v.a. Ovdje ćemo se zadovoljiti navođenjem samo djelića o njima od predaja koje su prenijele obje skupine muslimana.

---

³⁹ *Fethul-bari*, sv. 16, str. 338.

⁴⁰ *Fethul-bari*, sv. 16, str. 339; v. i: Nevevi, *Šerhu Sahihi Muslim*, sv. 12, str. 202, tekst je uzet iz *Fethul-bari*.

⁴¹ *Fethul-bari*, sv. 16, str. 338.

⁴² *Ibid.*, str. 339.

Imena dvanaesterice u školi halife

a) El-Džuvejni⁴³ je zabilježio od Abdullaha ibn Abbasa da je rekao:

أَنَا سَيِّدُ التَّبَيِّينَ وَعَلِيٌّ بَنُ أَبِي طَالِبٍ سَيِّدُ الْوَصِيِّينَ، وَأَنَّ أَوْصِيَاءِي
بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ، أَوْلَهُمْ عَلِيُّ بَنُ أَبِي طَالِبٍ وَأَخْرَهُمُ الْمَهْدِي

“Božiji Poslanik, s.a.v.a., je rekao: ‘Ja sam poglavar vjerovjesnika, a Ali je poglavar mojih opunomoćenika, a opunomoćenika će nakon mene biti dvanaest: prvi od njih je Ali ibn Ebu Talib, a posljednji od njih je Mehdi.’”

b) El-Džuvejni je također zabilježio od Ibn Abbasa da je rekao: “Božiji Poslanik, s.a.v.a., je rekao:

إِنَّ خُلَفَائِي وَأَوْصِيَاءِي وَحُجَجَ اللَّهِ عَلَى الْخَلْقِ بَعْدِي الْإِثْنِي عَشَرَ،
أَوْلَهُمْ أَحْيِي وَأَخْرَهُمْ وَلَدِي.

‘Doista, mojih namjesnika (halifa), mojih opunomoćenika i Božijih dokaza protiv ljudi nakon mene je dvanaest, prvi od njih je moj brat, a posljednji od njih je moj sin!’

---

⁴³ Ez-Zehebi u biografiji svojih učitelja u knjizi *Tezkiretul-huffaz*, na str. 1505, kaže: “Imam, muhaddis, jedinstveni i savršeni učenjak, ponos islama, Sadrudin Ibrahim ibn Muhammed ibn Hamvije El-Džuvejni eš-Šafi‘i, poglavar sufija, pokazao je najveću pažnju u prenošenju hadisa i pribavljanju njegovih dijelova. Njegovom rukom je kralj Gazan primio islam.”

قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَنْ أَخْوَاكَ؟ قَالَ: عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ. قِيلَ: فَمَنْ
وَلَدُكَ؟ قَالَ: الْمَهْدِيُّ الَّذِي يَمْلَأُهَا قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مَلِئْتَ جَوْرًا
وظُلْمًا، وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا لَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا
يَوْمٌ وَاحِدٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ حَتَّى يَخْرُجَ فِيهِ وَلَدِي الْمَهْدِيُّ
فَيَنْزِلُ رُوحَ اللَّهِ عَيْسَى بْنُ مَرْيَمَ فَيُصَلِّيَ خَلْفَهُ، وَتُشْرِقُ الْأَرْضُ
بِنُورِ رَبَّهَا، وَيَبْلُغُ سُلْطَانُهُ الْمَشْرِقَ وَالْمَغْرِبَ.

Neko je upitao: ‘Božiji Poslaniče, ko je tvoj brat?’, i on reče: ‘Ali ibn Ebu Talib.’ ‘A ko je tvoj sin?’ ‘Mehdi, koji će Zemlju napuniti pravdom i poštenjem, nakon što će biti napunjena tlačenjem i nepravdom. Tako mi Onoga Koji me je poslao s istinom kao donositelja radosne vijesti i opominjatelja, kad bi od Svijeta ovog ostao samo jedan dan, Allah bi produžio taj dan toliko da se pojavi moj sin Mehdi i da siđe Božiji duh Isa sin Merjemin, pa obavi namaz za njim, te će Zemlja zasijati svjetlošću svog Gospodara, a Mehdijeva vlast će obuhvatiti Istok i Zapad.”

- c) El-Džuvejni je također svojim lancem zabilježio od njega da je rekao: “Čuo sam Poslanika, s.a.v.a., kako govori:

أَنَا وَعَلِيٌّ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ وَتِسْعَةٌ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ مُطَهَّرُونَ
مَعْصُومُونَ.

‘Ja, Ali, Hasan, Husejn i deveterica od Husejnovih potomaka smo očišćeni i zaštićeni od grijeha.’⁴⁴

⁴⁴ Hadisi a, b i c su navedeni u knjizi *Feraidus-simtajn*, u slikanom primjerku rukopisa, koja se nalazi u Centralnoj biblioteci

Politika vlasti kod škole halifa kroz stoljeća zahtijevala je da se hadisi poput ovih upravo navedenih prikriju od pripadnika islamskog ummeta i da se preko njih spuste zastori. Veći dio sljedbenika njihove škole uložio je veliki trud na tom putu, kao što smo vidjeli njihov čin sa sličnim hadisima u diskusiji o analiziranju postupaka škole halifa prema tekstovima sunneta koji su suprotni njihovim usmjerenjima.

Ovdje nema prostora da navedemo te hadise. Samo ćemo navesti kratke biografije dvanaesterice čiji je spomen na mutevatir način prenesen i čija su imena navedena u hadisima Božijeg Poslanika, s.a.v.a.

Biografija dvanaest imama nakon Poslanika, s.a.v.a.

Prvi Imam

Zapovjednik vjernika, Ali, a.s.

Otac: Ebu Talib ibn Abdulmuttalib ibn Hašim

Majka: Fatima bint Esed ibn Hašim ibn
Abdimenaf

Priime: Ebul-Hasani vel-Husejn, Ebu Turab

Nadimak: Vasijj, Emirul-mu'minin

Rođenje: Rođen je unutar časne Ka'be, 30. godine nakon godine slona.

Preseljenje: ubio ga je haridžija Abdurahman ibn Muldžem u Kufi, u ramazanu 40. g. po Hidžri, i ukopan je van Kufe u časnom Nedžefu.

Drugi Imam

Hasan ibn Ali ibn Ebu Talib, a.s.

Majka: Fatima Ez-Zehra, s.a., kćerka Božijeg
Poslanika, s.a.v.a.

Priime: Ebu Muhammed

Nadimak: Es-Sibtul-ekber, El-Mudžteba

Rođenje: rođen je u Medini, polovinom ramazana 3. g. po Hidžri.

Preseljenje: preselio je 25. rebi'ul-evela 50. g. po Hidžri i ukopan je u Beki'u u Medini.

Treći Imam

Husejn ibn Ali ibn Ebu Talib, a.s.

Majka: Fatima Ez-Zehra, s.a., kćerka Božijeg
Poslanika, s.a.v.a.

Priime: Ebu Abdullah

Nadimak: Es-Sibt, Šehid Kerbele

Rođenje: rođen je 3. ša'bana 4. g. po Hidžri.

Preseljenje: Ubila ga je zajedno s njegovom porodicom i prijateljima Jezidova vojska u muharremu 61. g. po Hidžri, a njegov mezar je na Kerbeli u Iraku.

Četvrti Imam

Ali ibn Husejn

Majka: Gazala, a prenosi se i Šah-Zanan

Priime: Ebul-Hasan

Nadimak: Zejnul-Abidin, Sedždžad

Rođenje: rođen je u Medini 38, 37. ili 33. g. po Hidžri.

Preseljenje: preselio je 94. g. po Hidžri i ukopan je u Beki' u pored svog amidže Hasana, a.s.

Peti Imam

Muhammed ibn Ali

Majka: Umm Abdullah bint Hasan ibn Ali

Priime: Ebu Džafer

Nadimak: Bakir

Rođenje: rođen je u Medini 45. g. po Hidžri.

Preseljenje: preselio je 117. g. po Hidžri i ukopan je u Beki' u pored svog oca.

Šesti Imam

Džafer ibn Muhammed

Majka: Umm Ferve bint Kasim ibn Muhammed
ibn Ebu Bekr

Priime: Ebu Abdullah

Nadimak: Sadik

Rođenje: rođen je u Medini 73. g. po Hidžri.

Preseljenje: preselio je 148. g. po Hidžri i ukopan je u Beki' u pored svog oca.

Sedmi Imam

Musa ibn Džafer

Majka: Hamida

Priime: Ebul-Hasan

Nadimak: Kazim

Rođenje: rođen je u Medini 128. g. po Hidžri.

Preseljenje: preselio je 183. g. po Hidžri u Harunovom zatvoru u Bagdadu i ukopan je u El-Kazimiji u Bagdadu.

Osmi Imam

Ali ibn Musa

Majka: El-Hajzeran

Priime: Ebul-Hasan

Nadimak: Rida

Rođenje: rođen je u Medini 153. g. po Hidžri.

Preseljenje: preselio je 203. g. po Hidžri i ukopan je u Tusu u Horasanu.

Deveti Imam

Muhammed ibn Ali

Majka: Sukejna

Priime: Ebu Abdullah

Nadimak: Dževad

Rođenje: rođen je u Medini 195. g. po Hidžri.

Preseljenje: preselio je 220. g. po Hidžri u Bagdadu i ukopan je pored svog djeda Musaa ibn Džafera, a.s., u El-Kazimiji.

Deseti Imam

Ali ibn Muhammed

Majka: Semana El-Magribija

Priime: Ebul-Hasan El-'Askeri

Nadimak: Hadi

Rođenje: rođen je u Medini 214. g. po Hidžri.

Preseljenje: preselio je 254. g. po Hidžri u Samari i ukopan je u Samari u Iraku.

Jedanaesti Imam

Hasan ibn Ali

Majka: Susen

Priime: Ebu Muhammed

Nadimak: El-'Askeri

Rođenje: rođen je u Samari 231. g. po Hidžri.

Preseljenje: preselio je 260. g. po Hidžri u Samari i ukopan je u Samari u Iraku.

Danas muslimani posjećuju mezare svih jedanaest Imama. Nad njima su postavljena visoka kubeta, osim četverice od njih u Beki'u u časnoj Medini, jer,

kada je vehabijska vlast zauzela Medinu, uništila je njihove mezare, uz mezarja majki vjernika i ashaba.

Dvanaesti Imam

El-Hudždže Muhammed ibn Hasan

Majka: sluškinja koja se zvala Nerdžis, a prenosi se i Sajkal

Priime: Ebu Abdullah i Ebul-Kasim

Nadimak: El-Kaim, El-Muntezar, El-Halef, El-Mehdi, Sahibuz-Zeman

Rođenje: rođen je u Samari 255. g. po Hidžri.

On je posljednji Imam koji je još živ.

Važna napomena

U jednoj od prethodnih predaja stoji: "...prođe dvanaest halifa koji su svi iz Kurejša, potom će biti nered i kaos."

U jednoj se pak kaže: "Ova vjera će biti postojana sve dok je dvanaest ljudi iz Kurejša, a kad umru, Zemlja će se uzburkati sa svojim stanovnicima."

Ovaj tekst govori o kraju svijeta nakon dvanaestog od onih koji dolaze poslije Poslanika, s.a.v.a., a na osnovu ovoga, život jednog od dvanaesterice treba trajati do kraja svijeta. To je upravo ono što se događa s dugim životom dvanaestog opunomoćenika Imama Mehdija Muhammeda ibn Hasana El-'Askerija, jer cjelokupan zbir hadisa uklapa se samo sa spomenutih dvanaest Imama, a.s.

Sva hvala pripada Allahu.

Pretskazanje Poslanika, s.a.v.a., o dvanaest Imama

1. Poslanikovi, s.a.v.a., hadisi o dvanaest Imama, a.s.

Pitanje vođstva nakon Vjerovjesnika, s.a.v.a., je okončano, jer je Svevišnji Allah bio naredio Svom vjerovjesniku, s.a.v.a., da predstavi ummetu vilajet – vođstvo svoga itreta – porodice – nakon sebe, kao što je to bio Njegov sunnet – praksa ili običaj – kod prethodnih vjerovjesnika koji su svojim potomcima u naslijeđe ostavljali Knjigu, vlast i vjerovjesništvo.

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

... kao potomstvo, jedne od drugih. Allah je Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna.¹ A naš Vjerovjesnik, s.a.v.a., bio je najbolji od njih i nakon njega neće biti vjerovjesništva, već imamet – predvodništvo i nasljeđivanje Knjige, kao što je i njegova porodica bolja od porodica svih vjerovjesnika, a.s., jer je nju Svevišnji Allah potpuno očistio po izričitom tekstu Svoje knjige, odabrao je i učinio je nasljednikom Knjige.

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ ۗ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بإِذْنِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ

¹ Ali Imran, 34.

Mi ćemo učiniti da Knjigu poslije naslijede oni Naši robovi koje Mi izaberemo; bit će onih koji će prema sebi nasilje učiniti, bit će onih umjerenih, bit će i onih koji će, Allahovom voljom, u dobrima prednjačiti – za to će veliku blagodat dobiti.²

Dakle, oni koje je Allah odabrao su sinovi Fatime, kćerke Muhammedove, s.a.v.a., “oni koji u dobrima prednjače” su bezgriješni Imami, a.s., i oni su vlasnici Emra – predvodnici – u ovom ummetu. “Umjeren” je onaj koji vjeruje u njih, a “počinitelj nasilja sebi” je onaj koji im zavidi i poriče ih! Ajet se ne može drugačije obrazložiti.

Poslanik, s.a.v.a., je cijelo vrijeme svog vjerovjesništva predstavljao vođstvo svoje porodice mudro, postepeno, indirektno i otvoreno, jer je znao za zavist Kurejša prema Beni Hašimu i njihove planove da ih nakon njega udalje od vlasti. Primijetio je mnogo puta nasilnost Kurejša prema njima, pa im je vjerovjesničkom srdžbom odgovarao.

Ovdje ćemo navesti hadise o dvanaest Imama iz izvora ehli sunneta koje su zabilježili u sklopu njegovih govora na Oprosnom hadžu. Buharija je u svojoj zbirci hadisa zabilježio kako je Džabir ibn Semure čuo Vjerovjesnika, s.a.v.a., da je rekao:

يَكُونُ اثْنَا عَشَرَ أَمِيرًا فَقَالَ كَلِمَةً لَمْ أَسْمَعْهَا، قَالَ: فَقَالَ أَيُّ: إِنَّهُ
قَالَ: كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

² Fatir, 32.

“Bit će dvanaest zapovjednika...” Džabir dalje kaže: “Zatim je rekao jednu riječ koju ja nisam čuo, ali moj otac kaže da je rekao: ‘Svi su oni iz plemena Kurejša.’”³

U *Muslimovoj zbirici hadisa* stoji:

لَا يَزَالُ الْإِسْلَامُ عَزِيْزًا إِلَىٰ اثْنَيْ عَشَرَ خَلِيْفَةً ثُمَّ قَالَ كَلِمَةً لَمْ أَفْهَمْهَا، فَقُلْتُ لِأَبِي: مَا قَالَ؟ فَقَالَ: كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

“Islam će biti na visokom položaju sve dok vlada dvanaest halifa. Zatim je izgovorio jednu riječ koju nisam shvatio, pa sam upitao oca: ‘Šta je rekao?’ i on mi je odgovorio: ‘Svi su iz Kurejša!’”⁴

Pa je naveo drugu predaju u kojoj stoji: “Zatim je kazao nešto što ja nisam razumio!”⁵ a onda treću u kojoj stoji:

لَا يَزَالُ هَذَا الدِّينُ عَزِيْزًا مَنِيعًا إِلَىٰ اثْنَيْ عَشَرَ خَلِيْفَةً، فَقَالَ كَلِمَةً صَمِنِيْهَا النَّاسُ! فَقُلْتُ لِأَبِي: مَا قَالَ؟ فَقَالَ: كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

“Ova vjera će biti na visokom položaju i zaštićena dok vlada dvanaest halifa. Nakon toga rekao je još nešto, ali ljudi nisu dozvolili da to čujem, te upitah oca, a on mi reče: ‘Svi će biti od Kurejša!’”⁶

---

³ *Buharijeva zbirka hadisa*, sv. 4, str. 1020, hadis 7222.

⁴ *Muslimova zbirka hadisa*, sv. 6, str. 9, hadis 7 (1821); *Musnedu Ahmed ibn Hanbel*, sv. 34, str. 427, hadis 20838, str. 482, hadis 20951, str. 517, hadis 21020.

⁵ *Muslimova zbirka hadisa*, sv. 6, str. 9 i 10, hadis 8 (1821).

⁶ *Ibid.*, sv. 6, str. 10, hadis 9 (1821).

Buharija nije spomenuo da je ovaj hadis dio govora na Oprosnom hadžu, ali mnogi izvori su to naglasili.

U *Ahmedovom Musnedu* (sv. 34, str. 449, hadis 20880) stoji: “Od Džabira ibn Semure je preneseno da je rekao:

خَطَبَنَا رَسُولُ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، بِعَرَفَاتٍ

‘Allahov Poslanik, s.a.v.a., nam je održao govor na Arefatu’”, a na str. 409, hadis 20814, stoji: “Džabir ibn Semure Es-Suvai je rekao kako je čuo Allahovog Poslanika, s.a.v.a., kada je na Oprosnom hadžu govorio: ‘Ova vjera će neprestano biti ...’”, dok se na str. 476, hadis 20937, u predaji kaže: “Džabir ibn Semure je rekao:

خَطَبَنَا رَسُولُ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، بِعَرَفَاتٍ

‘Poslanik, s.a.v.a., nam je održao govor na Arefatu’, a El-Mukaddemi u svom hadisu kaže:

سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، يَخُطُبُ بَيْنِي وَيَقُولُ: لَا يَزَالُ هَذَا الدِّينُ عَزِيزًا

‘Čuo sam Allahovog Poslanika, s.a.v.a., kada je govorio na Mini: Ova vjera će neprestano biti jaka.’”

Ovo znači da je Allahov Poslanik, s.a.v.a., ovu nagovijest ponovio na Arefatu i Mini, a zatim jasno i kategorično to proglasio na Gadir Hummu.

Šta je zapravo priča o dvanaest Imama? Zašto ju je on, s.a.v.a., iznio na najvećem skupu svog ummeta, dok se opraštao s njim?

Buharija i njegovi istomišljenici ti odgovaraju: Imami će nakon Poslanika, s.a.v.a., biti Ebu Bekr i Omer... a što se tiče tih dvanaest Imama, pa nije samo prema njima pokornost obavezna, oni su dobri ljudi koji će biti u nekom vremenu, a Poslanik, s.a.v.a., je obavijestio svoj ummet da su oni iz cijelog Kurejša, a ne samo iz Beni Hašima. To je sve.

Ako upitaš Buhariju zašto je Poslanik, s.a.v.a., obavijestio svoj ummet o njima na Oprosnom hadžu na Arefatu i na Mini i šta je time u praksi tražio od svog ummeta, Buharija će reći: U pitanju je samo obavijest, Poslanik, s.a.v.a., je volio obavijestiti svoj ummet o tome, kako bi se ummet navikao na to, poput novinskih vijesti, radi informisanosti, a ne prakticiranja!

I zato Buharija o dvanaest Imama nije zabilježio ništa osim ovu unakaženu, šturu i nejasnu predaju, koju ni ti ni tvoj narod nećete moći shvatiti! S druge strane, on o menstruaciji majke vjernika Aiše na Oprosnom hadžu bilježi mnoge predaje koje su jasne, razumljive i ponovljene, koje objašnjavaju kako je Poslanik, s.a.v.a., njoj pridao važnost i poslao nekog ko će joj pomoći u oblačenju ihrama i obavljanju hadža!

Muslim je u svom Sahihu bio malo velikodušniji u odnosu na Buhariju, jer je odabrao predaju koja ukazuje na to da su dvanaest Imama zapravo halife nakon Poslanika, s.a.v.a.!

Musliman bi se obradovao zbog činjenice da je Svevišnji Allah riješio pitanje vlasti nakon Njegovog Vjerovjesnika, s.a.v.a., i odredio te Imame pa nema potrebe za Sekifom, razilaženjem, krvavim sukobima oko vlasti od početka islama sve do danas, za milionima žrtava na klaonici hilafeta i velikim podjelama u ummetu, koje su ga slabile i slabile sve dok se njegov hilafet nije raspao u rukama Osmanlija!

Međutim, Muslimova predaja govori: Ne! Poslanik, s.a.v.a., nije riješio problem vlasti nakon sebe, jer je samo obavijestio o broju halifa, nije govorio o njihovom identitetu i imenima, a niko od desetine hiljada kojima se on obratio nije upitao: “Poslaniče, ko su ti imami?”

Da je jedan od njih upitao, pa on naveo njihova imena ili bar ime prvog od njih, Kurejšije bi bili zadovoljni i pokorili bi im se, jer su oni pobožni i pokorni Allahu i Njegovom Poslaniku, sustezali su se od dunjalučkih pohlepa!

I tako su dvojica šejhova – Buharija i Muslim – pred tobom zaključali kapije znanja o dvanaest Imama, a.s., i ponavljaju ti doktrinu Kurejša: Sam tvoj Vjerovjesnik napravio je propust u dostavljanju i objašnjenju, daleko bilo! On je na Oprosnom hadžu govorio samo o mirisu dvanaest Imama, pa pomiriši i šuti! Međutim, možeš ipak u njihovim izvorima naići na djeliće predaja koji sadrže korisne elemente! Oni su prenijeli od istog prenosioca, sina Semureta, da je Poslanik, s.a.v.a., rekao: “bit će

nakon mene”, što znači da su ti Imami odmah nakon njega.⁷

Potom su od istog prenosioca zabilježili da je hadis izrečen u Medini nakon Oprosnog hadža i da su Kurejšije pokazali zainteresiranost za njega! Npr. u *Ahmedovom Musnedu* stoji: “Poslanik, s.a.v.a., je rekao:

يَكُونُ بَعْدِي (. . .) ثُمَّ رَجَعَ إِلَى مَنْزِلِهِ فَأَتَتْهُ قُرَيْشٌ فَقَالُوا: ثُمَّ
يَكُونُ مَاذَا؟ قَالَ: ثُمَّ يَكُونُ الْهَرْجُ

‘Bit će nakon mene (...)’ i zatim se vratio svojoj kući. Kurejšije su mu došli i upitali ga: ‘Šta će onda biti?’ i on im je odgovorio: ‘Onda će biti nered!’⁸ Dakle, nakon njega, s.a.v.a., bit će dvanaest Imama, što je on također nagovijestio u Medini, ali to istraživaču ne rješava problem, već otvara kapiju pitanja prema Kurejšijama i njihovim prenosiocima, kao što ćemo vidjeti u tekstu koji slijedi.

2. Njihov prenosilac je dječak od *tuleka’a*⁹

Zašto su pripadnici škole halifa predaje o ovom velikom pitanju ograničili na jednog prenosioca, i

---

⁷ Kao što smo vidjeli iz *Muslimove zbirke hadisa*, sv. 6, str. 7-10, hadis (1821); *Ahmedovog Musneda*, sv. 34, str. 439, hadis 20860; *Tirmizijinog Džami’us-sunena*, sv. 5, str. 81, hadis 2339; *Buharijinog Et-Tarihul-kebira*, sv. 1, str. 446; *Ibn Hadžerovog Es-Sava’ikul-muhrika*, str. 20.

⁸ *Musnedu Ahmed*, sv. 34, str. 439, hadis 20860.

⁹ *Tuleka’* je kolektivni nadimak onih koji su se cijelo vrijeme borili protiv Allaha i Poslanika, s.a.v.a., kao što su Ebu Sufjan, Muavija, Hakem ibn Ebul-As itd., koji su se nakon oslobađanja

to Džabira Es-Suvaija, koji je bio dječak od nekoliko godina na Oprosnom hadžu, a otac mu je bio od *tuleka'a* i nije utvrđeno da je uopće bio primio islam? Zar mimo ovog dječaka niko drugi od oko sto i više hiljada ljudi ništa nije prenio? Ili je njegova predaja osvojila prvu nagradu što je koherentna s kurejšijskim hilafetom pa je odobreno da bude zabilježena!

Dakako. Njihovi izvori su ovaj hadis zabilježili od Abdullaha ibn Mesuda i Ebu Džuhejfeta, a naši izvori, kao što je El-Hazzaz, zabilježili su ga od Omera u čijem su lancu prenosilaca svi ehli sunnet, ali njihova ulema je pridala važnost samo predaji Džabira ibn Semure, utvrdila je njenu vjerodostojnost i stavila je u centar, a druge u sjenu i nije pozivala na njih u svojim radovima.

Što se tiče Džabirovog oca Semurea ibn Džunadeta Es-Suvaija, Ibn Hadžer je u vezi s njegovim rodom spomenuo dva mišljenja: "Rečeno je da je Ibn Omer ibn Džundeb ibn Hudžejr ibn Riab ibn Habib ibn Suvaeh ibn Amir ibn Sa'sa'a Es-Suvai i rečeno je da je iz plemena Amira ibn Sa'sa'a."¹⁰ Ibn Hadžerovu sumnju o njegovom rodu potvrđuje to da je Zehebi u knjizi *Sijeru a'lamin-nubela*, sv. 3, str.

Mekke predali. Po pravilima rata, oni su bili ratni zarobljenici, a ratni zarobljenik se smatrao robom. Ljudi poput Ebu Sufjana i Muavije bili su robovi Poslanika, s.a.v.a., i muslimana i mogli su ih prodati. Međutim, Poslanik, s.a.v.a., ih je oslobodio riječima: "Idite, vi ste tuleka'" tj. oslobođeni robovi. Naravno, ovaj nadimak je ostao kao sramotni otisak na čelima tih ljudi i ljudi su ih sramotili prozivajući ih ovim nadimkom.

¹⁰ *Tehzibut-tehzib*, sv. 2, str. 35.

187, spomenuo da su on i njegov otac bili saveznici Zuhre.

Semure je bio jedan od *tuleka'a*. U *Tehzibut-tehzibu*, stoji: "Pročitao sam iz rukopisa Zehebija da je njegov sin Džabir umro za vrijeme vladavine Abdulmelika, a Semure davno prije. Ibn Sa'd je spomenuo da je on prilikom oslobađanja Mekke primio islam, ali nisam našao da je neko zabilježio datum njegove smrti osim onog što je već rečeno."¹¹ Ovo znači da Zehebi sumnja u to da je Semure primio islam, ali je Buharija u svojoj knjizi *Et-Tarihul-Kebir* spomenuo da je on bio jedan od ashaba.¹²

Što se tiče njegovog sina Džabira, on je izdank jednog od *tuleka'a*, koji je bio mali za vrijeme oslobađanja Mekke, što znamo po tome što je umro 76. godine po Hidžri i zato što je govorio da je Poslanik, s.a.v.a., potirao lica dječaka koji su klanjali u Medini nakon oslobađanja Mekke, a on je bio jedan od njih.¹³ Ovo bi značilo da je on nakon oslobađanja Mekke prešao u Medinu kao dječak od 10 ili manje godina i živio tu sa svojim daidžom Sa'dom ibn Ebu Vekkasom, zatim se nastanio u Kufi i umro 76. godine.¹⁴ Izgleda da su neki ljudi sumnjali u to da je doživio Poslanika, s.a.v.a., pa im je odgovorio riječima: "Besjedio sam s Poslanikom, s.a.v.a., više od 100 puta!"¹⁵ El-'Ajni je rekao: "On (Džabir)

---

¹¹ *Tehzibut-tehzib*, sv. 4, str. 206.

¹² *Et-Tarihul-Kebir*, sv. 4, str. 177.

¹³ *Muslimova zbrika hadisa*, sv. 7, str. 223, hadis 80 (2329).

¹⁴ *Usdul-gabe*, sv. 1, str. 254.

¹⁵ *Et-Tabekatul-kubra*, sv. 1, str. 372.

je prenio 146 hadisa, od kojih su se dvojica šejhova složila o dva.”¹⁶

Ne možeš se načuditi velikanima Kurejša i ashaba što se ovaj dječak od *tuleka'a* pokazao pametnijim od njih pa pridao važnost budućnosti ummeta i njegovim božanskim predvodnicima, a.s.

Štaviše, čudim se koliko je kurejšijski hilafet imao kontrolu nad izvorima Poslanikovih, s.a.v.a., hadisa, pa nije dopustio bilježenje nijednog hadisa o dvanaest Imama, a.s., o kojima je Poslanik, s.a.v.a., donio radosnu vijest, osim od ovog dječaka, koji je na Oprosnom hadžu imao samo nekoliko godina!

3. Izgubljena šifra, identitet dvanaest Imama, a.s.

Muslimani su pitali Poslanika, s.a.v.a., o sitnim i krupnim stvarima čak i za vrijeme njegove hutbe. Ovdje ih je on obavijestio o veoma velikom i važnom pitanju, dogmatskom, praktičnom, u vezi s budućnosti, sudbonosnom... pa su tvrdili da ga je on sam ostavio nejasnim i prikrio, a zatim i da ga niko od muslimana nije upitao o tim božanskim Imamima i obavezi ummeta prema njima!

Potom isti prenosilac prenosi od Poslanika, s.a.v.a., u Medini, pa ista riječ ostaje prikrivena!

Et-Taberani u *El-Mu'džemul-kebiru* prenosi od sina Semure da je čuo Poslanika, s.a.v.a., kako s minbera govori:

¹⁶ Mahmud ibn Ahmed El-'Ajni, *Umdetul-kari fi šerhi Sahihil-Buhari*, sv. 6, str. 6.

إِثْنَا عَشَرَ قَيْمًا مِنْ قُرَيْشٍ، لَا يَضُرُّهُمْ عَدَاوَةٌ مِنْ عَادَاهُمْ، قَالَ:
فَأَلْتَقْتُ خَلْفِي فَإِذَا أَنَا بِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَأَبِي فِي نَاسٍ، فَأَثْبَتُوا لِي
الْحَدِيثَ كَمَا سَمِعْتُ

“Dvanaest je starješina iz Kurejša, neće im naškoditi neprijateljstvo onih koji im pokazuju neprijateljstvo.” Dalje kaže (prenosilac): “Pa sam se okrenuo, kad vidjeh Omera ibn Hattaba i svog oca među ljudima i oni su mi potvrdili hadis onako kako sam ja čuo!”¹⁷

I od Et-Taberanija je preuzeto u *Medžme‘uz-zevaidu*: “Prenio ga Bezzar od samog Džabira ibn Semureta i dodao u njemu:

ثُمَّ رَجَعُ، يَعْنِي النَّبِيَّ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، إِلَى بَيْتِهِ، فَأَثْبَتَهُ فَقُلْتُ:
ثُمَّ يَكُونُ مَاذَا؟ قَالَ: ثُمَّ يَكُونُ الْهَرْجُ

‘Zatim se vratio’, znači Poslanik, s.a.v.a., ‘svojoj kući, pa sam mu došao i upitao ga šta će onda biti, a on reče da će zatim biti nered.’ Prenosioci su pouzdani.”¹⁸

Prema ovome, hadis će ispasti ovakav: Bit će dvanaest starješina i ljudi će se neprijateljski postaviti prema njima! I ispostavilo se da su oni koji su mu potvrdili da je Poslanik, s.a.v.a., prikrivao identitete tih starješina upravo skupina među kojima su Omer ibn Hattab i njegov otac (Semure). I tako se mijenja mjesto izricanja hadisa, njegov sastav, opis

---

¹⁷ *El-Mu‘džemul-kebir*, sv. 2, str. 256, hadis 3.

¹⁸ *Medžme‘uz-zevaid*, sv. 5, str. 191.

Imama u njemu i osoba koju je upitao za prikrivenu riječ, ali ta riječ ostaje ista!

I kada kažu “Kurejš” u Medini, oni misle na Ebu Bekra i Omera, a to znači da su njih dvojica otišla do Poslanikove, s.a.v.a., kuće, kako Džabir kaže, i pitala ga o onome što će biti nakon tih dvanaest Imama! Pa je li moguće da nisu pitala o njihovom identitetu?!

Zanimljivo je u ovom hadisu da Džabir kaže da je on otišao do kuće Allahovog Poslanika, s.a.v.a., da ga upita šta će biti nakon dvanaest Imama, a.s.!

I najčudnije je to što su oni prenijeli ovaj hadis od drugog prenosioca, tj. Ebu Džuhajfea, a ni on nije čuo baš tu riječ! Zato je upitao o tome svog amidžu, a ne oca! U *El-Mustedreku alas-sahihajn* se navodi da ‘Aun ibn Ebu Džuhajfet prenosi od svog oca da je ovaj bio sa svojim amidžom kod Poslanika, s.a.v.a., i čuo ga kad je rekao:

لَا يَزَالُ أَمْرُ أُمَّتِي صَالِحًا حَتَّى يَمُضِيَ اثْنَا عَشَرَ خَلِيفَةً، ثُمَّ قَالَ
كَلِمَةً وَخَفَّضَ بِهَا صَوْتَهُ، فَقُلْتُ لِعَمِّي وَكَانَ أَمَامِي: مَا قَالَ، يَا عَمِّ؟
قَالَ: قَالَ يَا بُنَيَّ: كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

“Stanje mog ummeta će biti dobro sve dok ne prođe dvanaest Imama”, zatim je rekao jednu riječ i njome stišao svoj glas, pa sam upitao svog amidžu, a on je bio ispred mene: “Šta reče, amidža?” i odgovorio mi je: “Rekao je, sinak moj, da su svi iz Kurejša.”¹⁹

O ovom hadisu u *Medžme‘uz-zevaidu* stoji: “Zabilježio ga je Et-Taberani, u *El-Mu‘džemul-evsatu*

¹⁹ *El-Mustedreku alas-sahihajn*, sv. 3, str. 618.

i *El-Mu'džemul-kebiru*, a i Bezzar. Prenosioci Et-Taberanija su prenosioci Sahiha.”²⁰ Dakle, ovo je pojava bez presedana u svim hadisima Božijeg Poslanika, s.a.v.a., i ovo je kategorični dokaz o tome da je mjesto ovog hadisa vrlo važno i značajno i da je u pitanju tajna koja se krije u riječi “Svi su iz Kurejša”, znači iz dvadeset plemena unutar Kurejša, a ne samo iz Beni Hašima.

Rekao bih da je možda prvobitni prenosilac hadisa bio Omer ibn Hattab i upravo on ga prepravio Džabiru ibn Semureu i naredio mu da ga ovakvog prenosi, jer ga je El-Hazzaz El-Komi Er-Razi u knjizi *Kifajetul-Eser* svojim lancem prenosilaca prenio od Mufaddala ibn Husajna, a on od Omera, ne spominjući Džabira ni njegovog oca Semureta, kao ni Ebu Džuhajfeta i njegovog amidžu! Omer je rekao: “Čuo sam Poslanika, s.a.v.a., da govori:

الْأَيِّمَةُ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ، ثُمَّ أَخْفَى صَوْتَهُ فَسَمِعْتُهُ يَقُولُ: كُلُّهُمْ
مِنْ قُرَيْشٍ

‘Imama nakon mene je dvanaest’, zatim je stišao svoj glas pa sam onda čuo da je dodao: ‘Svi su iz Kurejša.’”²¹

4. Izvorni hadis je dvanaest Imama koji su svi iz moje porodice

U *Ahmedovom Musnedu* stoji da prenosilac nije shvatio tu riječ:

---

²⁰ *Medžme‘uz-zevid*, sv. 5, str. 190.

²¹ *Kifajetul-eser*, str. 90.

ثُمَّ قَالَ كَلِمَةً لَمْ أَفْهَمْهَا، فَقُلْتُ لِأَبِي: مَا قَالَ؟ فَقَالَ: كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

“Zatim je rekao jednu riječ koju nisam shvatio, pa sam upitao oca šta je rekao i odgovorio mi je: ‘Rekao je da su svi iz Kurejša.’”²²

U *El-Mustedreku alas-sahihajn* se navodi:

وَقَالَ كَلِمَةً خَفِيَتْ عَلَيَّ، وَكَانَ أَبِي أَدْنَىٰ إِلَيْهِ مَجْلِسًا مِنِّي، فَقُلْتُ: مَا قَالَ؟ فَقَالَ: كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

“i rekao je riječ koju nisam čuo, a kako je moj otac stajao bliže njemu, upitah ga šta je rekao i on mi odgovori: ‘Svi su iz Kurejša!’”²³

U *Ahmedovom Musnedu* se navodi da je sam Poslanik, s.a.v.a., prikrio tu riječ, spustio svoj glas i samo je šapnuo!

فَقَالَ كَلِمَةً خَفِيَّةً لَمْ أَفْهَمْهَا، قَالَ: فَقُلْتُ لِأَبِي: مَا قَالَ؟ قَالَ: كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

“Izrekao je nejasnu riječ koju nisam razumio, pa sam upitao svog oca šta je rekao i on mi je odgovorio: ‘Rekao je da su svi iz Kurejša!’”²⁴

U *El-Mustedreku alas-sahihajn* se kaže:

²² *Musnedu Ahmed*, sv. 34, str. 468, hadis 20922.

²³ *El-Mustedreku alas-sahihajn*, sv. 3, str. 90 i 98.

²⁴ *Musnedu Ahmed*, sv. 34, str. 482, hadis 20951.

ثُمَّ قَالَ كَلِمَةً وَخَفَّضَ بِهَا صَوْتَهُ، فَقُلْتُ لِعَبِّي وَكَانَ أَمَامِي: مَا قَالَ يَا عَمَّ؟ قَالَ: قَالَ يَا بُنَيَّ: كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

“zatim je izgovorio jednu riječ spustivši svoj glas, pa sam upitao svog amidžu, koji je stajao ispred mene: ‘Amidža, šta je rekao?’ i odgovorio mi je: ‘Sinak moj, rekao je da su svi iz Kurejša.’”²⁵

Et-Taberani u *El-Mu‘džemul-kebiru* ovako bilježi: “Od Džabira ibn Semure se prenosi da je Poslanik, s.a.v.a., kazao:

يَكُونُ لِهَذِهِ الْأُمَّةِ اثْنَا عَشَرَ قَيْمًا، لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَدَلَهُمْ، ثُمَّ هَمَسَ رَسُولُ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، بِكَلِمَةٍ لَمْ أَسْمَعْهَا، فَقُلْتُ لِأَبِي: مَا الْكَلِمَةُ الَّتِي هَمَسَ بِهَا النَّبِيُّ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، قَالَ أَبِي: كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

‘Ovaj ummet imat će dvanaest starješina i neće im naškoditi oni koji ih budu ostavljali na cjedilu’, pa je šapnuo jednu riječ koju Džabir nije čuo, pa je upitao svog oca koja je bila riječ koju je Poslanik, s.a.v.a., šapnuo i ovaj mu je odgovorio: ‘Svi su iz Kurejša.’”²⁶

Druge predaje govore da su zapravo ljudi spriječili da se čuje ta riječ, a ne prenosilac ili Poslanik, s.a.v.a. Dakle, ljudi koji su bili u ihramu na Arefatu, koji su bili na oproštajnom putovanju sa svojim Poslanikom, s.a.v.a., koji su brižno iščekivali svaku riječ koju on, s.a.v.a., izusti, postali su, kako predaja

---

²⁵ *El-Mustedreku alas-sahihajn*, sv. 3, str. 618.

²⁶ *El-Mu‘džemul-kebir*, sv. 2, str. 213 i 214.

tvrdi, kao na pijaci, a među njima je bilo i buntovnika koji izazivaju buku kod osjetljive riječi kako bi je uskratili vjernicima, pa viču, izgovaraju tekbi-re, pričaju, miješaju priče, ustaju i sjedaju! U Ebu Davudovom *Sunenu* se navodi:

فَكَبَّرَ النَّاسُ وَضَجُّوا، ثُمَّ قَالَ كَلِمَةً خَفِيَّةً، قُلْتُ لِأَبِي: يَا أَبَةَ مَا قَالَ؟ قَالَ: كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

“Pa su ljudi izgovarali tekbire i vikali, a zatim je izrekao jednu tihi riječ: upitao sam svoga oca šta je rekao i odgovorio mi je: ‘Svi će biti iz Kurejša.’”²⁷

U *Ahmedovom Musnedu* je zabilježeno:

فَكَبَّرَ النَّاسُ وَضَجُّوا، ثُمَّ قَالَ كَلِمَةً خَفِيَّةً، قُلْتُ لِأَبِي: يَا أَبَتِ مَا قَالَ؟ قَالَ: كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

“Potom je izrekao jednu riječ koju nisam čuo od buke ljudi, pa sam upitao oca šta je rekao i odgovorio mi je: ‘Svi su iz Kurejša!’”²⁸

U predaji koju smo ranije citirali iz *Muslimove zbrike hadisa*, stajalo je:

أَصَمَّنِيهَا النَّاسُ

“Ljudi mi nisu dali da čujem.”

U *Ahmedovom Musnedu* također se navodi:

وَصَجَّ النَّاسُ . . . ثُمَّ لَعَطَ الْقَوْمُ وَتَكَلَّمُوا، فَلَمْ أَفْهَمْ قَوْلَهُ بَعْدَ كُلِّهِمْ

²⁷ *Sunenu Ebu Davud*, sv. 6, str. 195, hadis 4277.

²⁸ *Musnedu Ahmed*, sv. 34, str. 471, hadis 20926.

“i ljudi su galamili²⁹ (...) zatim su se ljudi prepirali i pričali, pa nisam razumio njegovu riječ poslije svega toga!”³⁰

Na istoj stranici se spominje i ovaj hadis:

لَا يَزَالُ هَذَا الدِّينُ عَزِيزًا مَنِيعًا، يُنْصَرُونَ عَلَى مَنْ نَاوَاهُمْ عَلَيْهِ إِلَى
اِثْنَيْ عَشَرَ خَلِيفَةً، قَالَ: فَجَعَلَ النَّاسُ يَقُومُونَ وَيَقْعُدُونَ (...)

“Ova će vjera uvijek biti jaka i zaštićena, ljudima će se pomoći protiv njihovih protivnika do dvanaest halifa. (Prenosilac) kaže: ‘Pa su ljudi počeli ustajati i sjedati!’”

Jesi li shvatio ko je prikrio identitet tih nebeskih Imama? Da li prenosilac, Poslanik, s.a.v.a., ljudi, ili pak kurejšijska vlast? Zatim, jesi li poznao one koje je Džabir upitao o tajanstvenoj riječi, pa su rekli da je Poslanik, s.a.v.a., prikrio Imame i smjestio ih u kurejšijska plemena, ili je samo njima (kurejšijama) šapnuo pa su samo oni čuli, a ne muslimani?!

Zatim, većina predaja, kao što su one iz *Buharijeve* i *Muslimove zbirke hadisa*, govore da je Džabir upitao svog oca Semurea; tako ispada da svjedočenje o širenju kruga vođstva i imameta od Poslanikove, s.a.v.a., porodice na Kurejš ovisi o pozdanosti Semurea, za kojeg nije utvrđeno ni da je primio islam! Međutim, u Ahmedovoj predaji se navodi:

فَسَأَلْتُ الْقَوْمَ كُلَّهُمْ فَقَالُوا: قَالَ كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

---

²⁹ *Musnedu Ahmed*, sv. 34, str. 449, hadis 20879.

³⁰ *Ibid.*, sv. 34, str. 476, hadis 20937.

“Pa sam upitao sve ljude i oni su mi odgovorili: ‘Rekao je svi su iz Kurejša!’”³¹

a na stranici 529, stoji:

فَسَأَلْتُ بَعْضَ الْقَوْمِ، أَوِ الَّذِي يَلِينِي: مَا قَالَ؟ قَالَ: كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

“Pa sam neke od ljudi ili onog do sebe upitao: ‘Šta je rekao (Poslanik)?’ i odgovorio mi je: ‘Svi su iz Kurejša.’”³²

Na stranici 477 predaja govori:

فَخَفِي عَنِّي فَسَأَلْتُ الَّذِي يَلِينِي

“Pa mi je bilo nejasno i upitao sam onog do sebe.”³³

U Et-Taberanijevoj predaji stoji:

إِنَّ الْقَوْمَ زَعَمُوا زَعْمًا: فَزَعَمَ الْقَوْمُ أَنَّهُ قَالَ: كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

“Rekao je: ‘Ljudi su nešto tvrdili pa su pomislili da je on (Poslanik) rekao: Svi su oni iz Kurejša.’”³⁴

Je li moguće da istraživač prihvati da se izgubi najvažnija riječ koja određuje identitet svetih Imama, a.s., koje je Poslanik, s.a.v.a., nagovijestio u mirnom i tihom ambijentu na Arefatu i na Mini, a onda da ga niko od 120 hiljada koji su ga slušali i opraštali se s njim ne pita o riječi koja je srž ove nagovijesti?!

³¹ *Musnedu Ahmed*, sv. 34, str. 440, hadis 20862.

³² *Ibid.*, str. 529, hadis 21050.

³³ *Ibid.*, str. 477, hadis 20941.

³⁴ *El-Mu'džemul-kebir*, sv. 2, str. 249.

Potom je Poslanik, s.a.v.a., to ponovo nagovijestio u mirnom ambijentu s minbera svoje džamije u Medini i opet je ta ista riječ koja je određivala identitet Imama, a.s., ostala nejasna i niko ga nije upitao o njoj, niti je on sam objasnio; Kurejšije su otišle do njegove, s.a.v.a., kuće da ga pitaju o onome što će biti poslije tih Imama, a.s., a nisu pitali o njima niti o njihovom vremenu.

Ono što povećava sumnju da su Kurejšije iskrivile ovaj hadis jest to što su oni prenijeli da se Poslanik, s.a.v.a., na Arefatu veoma potrudio da njegove riječi dopru do svih prisutnih, pa je govorio sjedeći na svojoj devi! U *Musnedu* stoji:

ثُمَّ خَفِيَ مِنْ قَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، قَالَ: وَكَانَ أَبِي
أَقْرَبَ إِلَيَّ رَاحِلَةَ رَسُولِ اللَّهِ مِنِّي

“zatim mi je od govora Poslanika, s.a.v.a., nešto promaklo, a otac mi je bio bliži od mene Poslanikovoј jahalici!”³⁵

Štaviše, prenijeli su i da je Poslanik, s.a.v.a., naredio čovjeku snažnog glasa da ponavlja njegov govor rečenicu po rečenicu! U *Medžme‘uz-zevaidu* se tako navodi: “Rebi‘a ibn Umejje ibn Halef El-Džumhi, a on je taj koji je na dan Arefata pored Poslanikove, s.a.v.a., deve vikao; Poslanik, s.a.v.a., mu je rekao: ‘Vikni!’ a bio je glasan: ‘O ljudi, znate li koji je ovaj mjesec?’ pa je on ponovio vičući, a ljudi su odgovorili: ‘Da, haram mjesec.’ Rekao je (Poslanik): ‘Doista, Allah, neka je moćan i slavljén,

---

³⁵ *Musnedu Ahmed*, sv. 34, str. 413, hadis 20817.

zabranio vam je vašu krv i imetke...' zatim je rekao: 'Vikni: znate li koji je ovo grad?' ... naredio je Rebi' ibn Umejji ibn Halefu, pa on je stao ispod ... njegove deve ...!'”³⁶ Zato se ne može pouzdati u njihovu tvrdnju da je Poslanik, s.a.v.a., prikrilo identitet tih Imama, a.s., i rekao da su oni iz 20 kurejšijskih plemena, jer je to doslovno ono što su poglavari Kurejšija govorili kada su tajno bez znanja Ehli bejta, a.s., smislili Sekifu i oduzeli im namjesništvo Poslanika, s.a.v.a., rekavši da Kurejš odbija da se sastave vjerovjesništvo i hilafet u Beni Hašimu te stoga hilafet mora kružiti unutar ostalih kurejšijskih dvadeset ili više klanova.

Prema tome, ono što je ispravno je to da je Poslanik, s.a.v.a., ograničio dvanaest Imama na svoju porodicu, a.s., kao što je Zapovjednik vjernika, a.s., kazao: “Boga mi, Kurejšije nam se samo svete zato što nam je Allah dao prednost nad njima, pa smo ih mi uveli u vlast našu.” Poslije toga oni su postali, kako pjesnik kaže:

Života mi, svakog jutra svježe mlijeko si pio, i sitne košpice hurme s mladim maslom si jeo; Plemenitost koju nisi imao prije tebi smo dali, rasnim konjima i žutosmeđim kopljima smo te okružili.³⁷

I, a.s., je također kazao:

أَيْنَ الَّذِينَ زَعَمُوا أَنَّهُمُ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ دُونَنَا كَذِبًا وَبَغْيًا
عَلَيْنَا، أَنْ رَفَعَنَا اللَّهُ وَوَضَعَهُمْ وَأَعْطَانَا وَحَرَمَهُمْ وَأَدْخَلَنَا

³⁶ *Medžme'uz-zevaid*, sv. 3, str. 270.

³⁷ *Staza rječitosti*, govor 33.

وَأَخْرَجَهُمْ، بِنَا يُسْتَعْتَبَى الْهُدَى وَيُسْتَجَلَى الْعَمَى، إِنَّ الْأَئِمَّةَ مِنْ
فُرَيْشٍ، عُرِسُوا فِي هَذَا الْبَطْنِ مِنْ هَاشِمٍ لَا تَصْلُحُ عَلَى سِوَاهُمْ وَلَا
تَصْلُحُ الْوَلَاةُ مِنْ غَيْرِهِمْ

“Gdje su oni koji su tvrdili da su duboko upućeni u znanje, mimo nas, lažući i čineći nepravdu nama, iako je nas Allah visoko uzdigao, a njih ponizio, nas obdario, a njima uskratilo, te nas uveo, a njih istjerao. S nama se traži uputa, a sljepilo otklanja. Doista, imami su od Kurejša. Oni su usađeni u ogranak ovaj Hašima. Drugi, osim njih, neće biti dostojni, niti drugima, osim njih, pristaje da vode poslove.”³⁸

5. Nije moguće da se božansko obećanje odnosi na nepoznato vođstvo

Božansko obećanje ovom ummetu o dvanaest Imama nakon Njegovog Vjerovjesnika, s.a.v.a., mudro je obećanje od Mudrog Sveznajućeg po Njegovom sunnetu u prethodnim narodima, radi rješavanja najtežeg pitanja s kojim se suočavaju narodi nakon vjerovjesnika. Kako naš um može prihvatiti da je Svevišnji Allah naredio Svom Vjerovjesniku, s.a.v.a., da obraduje svoj ummet viješću o neodređenim (izgubljenim) vođama unutar dvadeset plemena?!

Svevišnji Allah je preko Isaa, a.s., obećao poslanika koji će 500 godina nakon njega doći i još ga odredio imenom rekavši:

---

³⁸ *Staza rječitosti*, govor 143.

وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي أُسْمُهُ أَحْمَدٌ

*i da vam donesem radosnu vijest o poslaniku koji će doći poslije mene, čije je ime Ahmed.*³⁹

Kako je moguće da On posljednjem ummetu obeća preko Njegovog Vjerovjesnika božanske vođe koje će se nakon njega starati o njemu, a ne imenuje ih, bar prvog od njih, niti njihovu porodicu, već se zadovolji riječima da su oni iz dvadeset i nešto plemena koja su iz loze Ismaila, a.s. Možemo li Allahu, neka je moćan i slavljen, pripisati da je raspirivao sukob između tih plemena koja se, inače, međusobno ubijaju zbog jednog konja, kamile i onog što je hiljada puta manje vrijedno od vlasti?!

6. Iz Kurejša, ali iz Poslanikovog, s.a.v.a., potomstva

Ako predemo preko prethodnih kritika i prihvatimo da je hadis izrekao Poslanik, s.a.v.a., u onom obliku kako je naveden u njihovim izvorima, onda hadis govori: vođe posljednjeg ummeta su dvanaest časnih starješina nad ummetom iz plemena Kurejša. I nije moguće da ih Svevišnji Allah bira mimo Beni Hašima nakon što je njih odabrao iznad ostalih kurejšijskih klanova. U *Muslimovoj zbirci hadisa* se bilježi:

³⁹ *Es-Saff*, 6.

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ كِنَانَةَ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ، وَاصْطَفَىٰ قُرَيْشًا مِنْ كِنَانَةَ، وَاصْطَفَىٰ مِنْ قُرَيْشٍ بَنِي هَاشِمٍ، وَاصْطَفَانِي مِنْ بَنِي هَاشِمٍ

“Allah je od potomaka Ibrahimovih odabrao Ismaila. Od Ismailovih potomaka odabrao je pleme, potomke Kenane, od potomaka Kenane potomke Kurejš, od potomaka Kurejš potomke Beni Hašim, a od potomaka Beni Hašim odabrao je mene.”⁴⁰

Isti hadis je zabilježio Tirmizi i utvrdio njegovu vjerodostojnost,⁴¹ a potom naveo druge hadise s istim značenjem od kojih je jedan: “Od Abbasa ibn Abdulmuttaliba je preneseno da je rekao: ‘Rekao sam:

يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ قُرَيْشًا جَلَسُوا فَتَدَاكُرُوا أَحْسَابَهُمْ بَيْنَهُمْ، فَجَعَلُوا مَثَلَكُم مَثَلِ نَحْلَةٍ فِي كُبُوتِ مِنَ الْأَرْضِ، فَقَالَ النَّبِيُّ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْخَلْقَ، فَجَعَلَنِي مِنْ خَيْرِهِمْ مِنْ خَيْرِ فِرْقِهِمْ وَخَيْرِ الْفَرِيقَيْنِ، ثُمَّ تَخَيَّرَ الْقَبَائِلَ، فَجَعَلَنِي مِنْ خَيْرِ قَبِيلَةٍ، ثُمَّ تَخَيَّرَ الْبُيُوتَ فَجَعَلَنِي مِنْ خَيْرِ بُيُوتِهِمْ، فَأَنَا خَيْرُهُمْ نَفْسًا وَخَيْرُهُمْ بَيْتًا

Allahov Poslaniče, Kurejševići su jednog dana sjedili i međusobno razgovarali o svom plemićkom porijeklu. Tebe su usporedili s palmom koja nikne na smetljištu.’ Allahov Poslanik, s.a.v.a., mi je odvratio: ‘Allah je stvorio živa bića i podijelio ih u skupine. Meni je dao da budem iz najbolje od tih skupina, ili iz one bolje od dviju skupina. Potom iz najboljeg plemena, pa iz najbolje kuće. Tako da sam ja od njih najbolji, i po duši i po porijeklu.’”⁴²

---

⁴⁰ *Muslimova zbirka hadisa*, sv. 7, str. 161, hadis 1 (2276).

⁴¹ *Tirmizijin Džami‘-sunen*, sv. 7, str. 247, hadis 3863.

⁴² *Ibid.*, str. 248, hadis 3864.

Hadis je verifikovao kao hasan, a zatim je naveo sličan hadis i utvrdio i njegovu vjerodostojnost.⁴³ I u *Buharijevoj zbirci hadisa*, sv. 4, str. 138, stoji:

إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَعَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَعَآلَ عِمْرَانَ عَلَى
الْعَالَمِينَ

“Doista je Allah odabrao Adema, i Nuha, i porodicu Ibrahimovu, i porodicu Imranovu nad drugim svjetovima,⁴⁴ (...) do:

إِنَّ اللَّهَ يَرزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

*Allah, doista, opskrbljuje koga hoće, bez ikakva računa.*⁴⁵

Ibn Abbas je rekao: ‘Ali Imran su vjernici iz Ali Ibrahima, i Ali Imran, i Ali Ja-sin i Ali Muhammed.’⁴⁶

⁴³ *Tirmizijin Džami‘-sunen*, sv. 7, str. 248, hadis 3865.

⁴⁴ *Ali Imran*, 33.

⁴⁵ *Ibid.*, 37.

⁴⁶ Iako je uvažni autor teksta šejh Ali El-Kurani veoma kategorično napisao da je ovo u Buharijevoj zbirci hadisa, mi ga nismo mogli pronaći u postojećoj verziji ove zbirke. Vjerovatno je on preuzeo iz nekih tefsirskih knjiga koje su u tumačenju 33. ajeta časne sure *Ali Imran*, kao što je npr. *Tefsirul-Kurtubi*, doslovno pisali ovo što je ovdje autor naveo. To znači da je nekad u *Buharijevoj zbirci hadisa* ovaj tekst postojao, ali je kasnije, kao još neki slučajevi, izbačen. Treba napomenuti da je Sujuti, u knjizi *Ed-Durrul-mensur*, sv. 3, str. 512, u tumačenju 33. ajeta iz sure *Ali Imran*, naveo ovu predaju od Ibn Abbasa, ali nije spomenuo da je preuzeo iz *Buharijeve zbirke hadisa*, što znači da inače ova predaja postoji.

Isto tako i ostale predaje koje su prenesene o Allahovom odabiru Beni Hašima, davanju prednosti njima i o njihovim pravima nad ummetom ukazuju na to da su dvanaest Imama Muhammedova porodica, s.a.v.a., koju je Allah odabrao kao što je odabrao Ibrahimovu porodicu.

7. Poslanikovi, s.a.v.a., hadisi objasnili ko su dvanaest Imama

Riječi Božijeg Poslanika, s.a.v.a., su poput časnog Kur'ana koje jedna drugu tumače. Ono što je on, s.a.v.a., govorio o svom potomstvu, Aliju, Fatimi, Hasanu, Husejnu i Imamima iz Husejnove loze, a.s., a muslimani su se o tome složili i utvrdili vjerodostojnost tih hadisa, ne ostavljajući sumnju o tome da je mislio na iste one koje je u raznim povodima pohvalio i objasnio ummetu da je Allah, nek je uzvišen i slavljen, njih odabrao, pohvalio i potpuno ih očistio od svake nevaljalštine, obavezao na ljubav prema njima, naredio im da ih stave pored Poslanika, s.a.v.a., donoseći salavat na njih u svojim namazima, zabranio im uzimanje sadake, odredio za njih petinu u državnoj kasi i njih u svojoj preporuci i emanetu u svom ummetu odredio kao par za Božiju knjigu i njih dvoje nazvao sekalejn. Dakle, ovi hadisi su pouka za one koji imaju srce, dovoljni su onima koji slušaju i argument za one koji traže dokaz.

8. Dvanaest Imama, a.s., u Tevratu

Ibn Kesir u knjizi *El-Bidajetu ven-nihajetu* kaže: “U Tevratu koji se nalazi kod sljedbenika Knjige spominje se nešto što bi značilo: doista je Allah, nek je uzvišen On, obradovao Ibrahima viješću o Ismailu, i da će ga On povećati i umnožiti i iz njegovog potomstva izvesti dvanaest velikana.”⁴⁷

On misli na trenutno postojeći Tevrat – Stari i Novi zavjet: 1 / 25 – izdanje Medžme‘ul-kenaisiš-šerkije, u Knjizi Postanka, stih 17, gdje stoji:

¹⁸ Abraham reče Bogu: “Neka Tvojom milošću Jišmael poživi!” ¹⁹ A Bog reče: “Ipak će ti tvoja žena Sara roditi sina; nadjeni mu ime Izak. Savez svoj s njime ću sklopiti, savez vječni s njime i s njegovim potomstvom poslije njega. ²⁰ I za Jišmaela uslišah te. Evo ga blagoslivljaj: rodnim ću ga učiniti i silno ga razmnožiti; dvanaest će knezova od njega postati i u velik će narod izrasti. ²¹ Ali ću držati svoj savez s Izakom, koga će ti roditi Sara dogodine u ovo doba.”⁴⁸

Ka‘bul-Ahbar je izraz knez preveo kao staratelj, a neki drugi su je preveli kao imam – predvodnik, i ovo potvrđuje radosnu vijest našeg Vjerovjesnika, s.a.v.a., o dvanaest Imama, a.s., iz njegovog potomstva.

⁴⁷ *El-Bidajetu ven-nihajetu*, sv. 6, str. 280.

⁴⁸ Knjiga Postanka, 17. poglavlje – Savez i obrezanje

9. Dvanaest mjeseci, imam upute i imam zablude

Predaje o govoru Allahovog Poslanika, s.a.v.a., na Oprosnom hadžu govore da je on, s.a.v.a., spomenuo dvanaest Imama i da će se vrijeme okretati kao kada je Allah tek stvorio Zemlju te proučio ajet:

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ

*Broj mjeseci u Allaha, zaista, jest dvanaest, prema Allahovoj Knjizi, od dana kada je nebesa i Zemlju stvorio, a četiri su sveta.*⁴⁹

U Buharijevoj zbirci hadisa se navodi da je on, s.a.v.a., kazao:

إِنَّ الزَّمَانَ قَدِ اسْتَدَارَ كَهَيْئَتِهِ يَوْمَ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ؛ السَّنَةُ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ؛ ثَلَاثٌ مُتَوَالِيَاتٌ: ذُو الْقَعْدَةِ، وَذُو الْحِجَّةِ، وَالْمُحَرَّمُ، وَرَجَبُ

“Vrijeme se vratilo na oblik koji je imalo onog dana kad je Allah stvorio nebesa i zemlju. Godina ima dvanaest mjeseci, od kojih su četiri sveta, tri uzastopna: zulka'de, zul-hidždže i muharrem, te redžeb.”⁵⁰

U *Medžme'uz-zevaidu* je ta predaja zabilježena u obliku koji je bliži Poslanikovom, s.a.v.a., metodu, a u njoj stoji ovo:

---

⁴⁹ *Et-Tevbe*, 36.

⁵⁰ *Buharijeva zbrika hadisa*, sv. 2, str. 861, hadis 3197.

أَلَا وَإِنَّ الزَّمَانَ قَدْ اسْتَدَارَ كَهَيْئَتِهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

“Znajte da se vrijeme okretalo kao na dan kada je Allah stvorio nebesa i Zemlju”

i zatim je proučio ajet:

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ

*Broj mjeseci u Allaha, zaista, jest dvanaest, prema Allahovoj Knjizi, od dana kada je nebesa i Zemlju stvorio, a četiri su sveta. To je prava vjera! U njima sebi zulum ne činite!*⁵¹

أَلَا لَا تَرْجِعُوا بَعْدِي كُفْرًا يَضْرِبُ بَعْضُكُمْ رِقَابَ بَعْضٍ

Pazite! Nemojte se nakon mene vratiti nevjerstvu ubijajući jedan drugog.”⁵²

Komentatori su spomenuli da to znači poništenje “nesi”, tj. odgađanja haram mjeseci kako su Arapi bili izmislili, i da je Poslanik, s.a.v.a., vratio vremensko računanje u prvobitno stanje kada je Svevišnji Allah stvorio nebesa i Zemlju.

Međutim, ovo tumačenje nije uvjerljivo, jer “nesi” Arapa nije utjecao na vrijeme i nebeski svod pa da vrijeme bude vraćeno u prvobitno stanje poništenjem “nesi’a” i ne postoji dokaz za veze između okretanja vremena u Poslanikovom hadisu s “nesi’om”!

⁵¹ *Et-Tevbe*, 36.

⁵² *Medžme’uz-zevaid*, sv. 3, str. 265.

Stoga je vjerovatnije da je on, s.a.v.a., dok se oprštao sa svojim ummetom, govorio o okretanju vremena nakon njegovog preseljenja i o počinjanju nove etape zakona upute i zablude. Dakle, onako kako je kretanje materijalnog vremena postavljeno na dvanaest mjeseci, kretanje vremena po zakonima upute i zablude postavljeno je na dvanaest Imama, a.s., čiji je egzistencijalni i materijalni postanak u koherenciji sa sistemom dvanaest mjeseci u postanku nebesa i Zemlje, poput dva elementa plus i minus u električnoj energiji i poput razvrata i bogobožnosti u ljudskom nefsu.

A preneseno je od Ehli bejta, a.s., tumačenje ajeta o dvanaest mjeseci s dvanaest Imama ili četrnaest bezgrešnih, a.s., i da se četiri harama odnosi na četvericu bezgrešnih Imama čije ime je Muhammed.

To potvrđuje i svetost broja dvanaest u časnom Kur'anu, uređenje dvanaest Velikana – nekiba – koje je Allah odobrio u Beni Israilu, dvanaest učenika Isaa, a.s., te to što je Allahov Poslanik, s.a.v.a., zatražio od ensarija na početku njihovog davanja prisege njemu da izaberu između sebe dvanaest Velikana – nekiba – zatim obradovao svoj ummet viješću o dvanaest Imama nakon njega, onda obavijestio ummet o dvanaest imama zablude od njegovih ashaba i oštro upozorio na njih. Dakle, naspram svakog Imama upute ima imam zablude, kao što naspram svakog vjerovjesnika ima jedan ili više neprijatelja zločinaca koji rade na zavodjenju ljudi.

Muslim je zabilježio da je Allahov Poslanik, s.a.v.a., rekao:

فِي أَصْحَابِي اثْنَا عَشَرَ مُنَافِقًا ؛ فِيهِمْ ثَمَانِيَةٌ: لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
حَتَّى يَلْبِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْحَيَاطِ

“Među mojim ashabima ima dvanaest munafika (licemjera), među njima su osmerica koji neće ući u Džennet sve dok deva ne prođe kroz iglene uši (...),”⁵³

a Huzejfe (prenosilac ove predaje) kaže:

أَشْهَدُ بِاللَّهِ أَنَّ اثْنَيْ عَشَرَ مِنْهُمْ حَرَبٌ لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا، وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ

“Ja se zaklinjem Allahom da su dvanaest njih bili neprijatelji Allaha i Njegovog Poslanika na ovom svijetu i na dan kada će ljudi proživljeni biti.”⁵⁴

Također su ovo zabilježili Ahmed⁵⁵ i mnogi drugi.

Ti licemjeri su upravo neki od onih o kojima je Svevišnji Allah rekao:

وَيَوْمَ يَعِضُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلْبِغْتَنِي أَخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ
سَبِيلًا يَتَوَلَّئَنِي لَيْتَنِي لَمْ أَخِذْ فَلَانَا خَلِيلًا لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ
بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي ۗ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا وَقَالَ الرَّسُولُ يَرَبِّ
إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ
عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ ۗ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا

⁵³ Muslimova zbirka hadisa, sv. 8, str. 206, hadis 9 (2779).

⁵⁴ Ibid., str. 207, hadis 11 (2779).

⁵⁵ Musnedu Ahmed, sv. 38, str. 345, hadis 23319.

Na Dan kad zulumčar prste svoje bude grizao govoreći: "Kamo sreće da sam se uz Poslanika Pravog puta držao! Kamo sreće, teško meni, da toga i toga za prijatelja nisam uzeo! On me je od Opomene – Kur'ana odvratio nakon što mi je došao!" – a šejtan čovjeka uvijek ostavlja na cjedilu. Poslanik je rekao: "Gospodaru moj, zaista narod moj ovaj Kur'an izbjegava!" Isto tako smo Mi dali da svakom vjeronikniku prestupnici neprijatelji budu. A tebi je Gospodar tvoj dovoljan kao uputitelj i pomagač!"⁵⁶

10. Stepeni vjerodostojnosti koje su dali raznim oblicima hadisa

U izvorima ehli sunneta je hadis o dvanaest Imama zabilježen u tri oblika i od tri prenosioca. Složili su se o utvrđivanju vjerodostojnosti hadisa od (Džabira) Ibn Semureta, o prihvatljivosti sličnog hadisa od Ebu Džuhajfea, pa su neki utvrdili njegovu vjerodostojnost, a razmimoilazili su se o vjerodostojnosti hadisa od Ibn Mesuda koji iz temelja ruši Sekifu, zbog Mudžalida ibn Seida u lancima prenosilaca, čiju su pouzdanost prihvatili Nesai i drugi, a odbacili neki drugi.

Moramo dodati još dva prenosioca, a to su Semure Es-Suvai, Džabirov otac, i Omer ibn Hattab, jer je Džabir njih dvojicu upitao za nejasne riječi pa su mu oni objasnili; štaviše, trebamo Omera smatrati samostalnim prenosiocem, zbog predaje *Kifajetul-esera* od njega.

---

⁵⁶ *El-Furkan*, 27-31.

Tekst Ibn Mesudove predaje, po *Medžme'uz-zevaidu*, glasi: "Od Mesruka se prenosi da je rekao: 'Bili smo kod Abdullaha, a on nam je učio Kur'an, pa je neki čovjek upitao: O Ebu Abdurrahmane, jeste li upitali Allahovog Poslanika, s.a.v.a., koliko halifa će upravljati ovim ummetom? Abdullah je odgovorio: Niko prije tebe me nije o ovome pitao od kada sam došao u Irak. Zatim je rekao: Da. Upitali smo Allahovog Poslanika, s.a.v.a., pa je kazao: Dvanaest u broju Velikana Beni Israila.'" Zabilježili su ga Ahmed, Ebu Ja'la i Bezzar, a u lancima prenosilaca je Mudžalid ibn Seid, kojeg je samo Nesai smatrao pouzdanim, a većina slabim, dok su ostali prenosiooci pouzdani."⁵⁷

Ibn Hadžer ga je u knjizi *Es-Sava'ikul-muhrika* tretirao kao hasanun – prihvaćen.⁵⁸ Sujuti je u knjizi *Tarihul-hulefa* rekao: "i kod Ahmeda i Bezzara hasan lancem se prenosi od Ibn Mesuda."⁵⁹ El-Busejri je pisao: "Zabilježili su ga Musedded, Ibn Rahuvejh, Ibn Ebu Šejbe, Ebu Ja'la i Ahmed sa hasan – prihvaćenim – lancem prenosilaca."⁶⁰

Ali to ne donosi korist ovom hadisu kod njih, jer ovaj hadis dvanaest Imama predstavlja kao legitimne vladare nakon Poslanika, s.a.v.a., i osuđuje sekifijski hilafet.

⁵⁷ *Medžme'uz-zevaid*, sv. 5, str. 190.

⁵⁸ *Es-Sava'ikul-muhrika*, str. 20.

⁵⁹ *Tarihul-hulefa*, str. 10.

⁶⁰ *Kenzul-ummal*, sv. 6, str. 89; *Musnedu Ahmed ibn Hanbel*, sv. 6, str. 321, hadis 3781; a u našim izvorima je prenesen bez Mudžalida ibn Seida u lancima prenosilaca kao Saduk, *El-Ihtisas*, str. 233; *El-Hisal*, str. 466 i El-Hazzaz, *Kifajetul-eser*, str. 73.

11. Dvanaest Imama nemaju potrebu za odabirom niti prisegom

Budući da ih je Svevišnji Allah odabrao, dužnost ummeta je da im se pokori:

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا

*Ni vjernik ni vjernica nemaju izbora da, kada Allah i Poslanik Njegov nešto odrede, po svom nahođenju postupe. A ko Allaha i Njegova Poslanika ne poslušaju, taj je očito zalutao.*⁶¹

Dakle, ummet može birati svoje vladare u slučaju da im Allah nije odabrao i u okvirima onog što je utvrđeno u šerijatu, ali ako je Allah, uzvišen neka je On, odabrao imame, onda je On odredio:

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا

*Ni vjernik ni vjernica nemaju izbora da, kada Allah i Poslanik Njegov nešto odrede, po svom nahođenju postupe. A ko Allaha i Njegova Poslanika ne poslušaju, taj je očito zalutao,*⁶²

---

⁶¹ *El-Ahzab*, 36.

⁶² *Ibid.*

a On je mudar i najbolje zna ono što je dobro Njegovim robovima i Njegov izbor za ljude bolji je od njihovog izbora za sebe. Davanje prisege vjervjesnicima i njihovim namjesnicima od strane ljudi samo je priznanje njihovog prava i izražavanje pokornosti njima, što potvrđuje ovo pravo, a ne uspostavlja ga.

Allahov Poslanik, s.a.v.a., imao je običaj uzimati prisegu od njih u presudnim trenucima u životu ummeta radi jačanja njihovog držanja do pokornosti njemu u sreći i nesreći i u ratu i miru.

I zato, kada ih je na Gadir Hummu obavijestio o vilajetu Imama Alija, a.s., naredio je da se postavi za njega jedan šator kako bi muslimani ulazili da mu čestitaju vilajet koji je Allah naredio i da mu daju prisegu. Dakle, to je čestitanje, potom davanje prisege u smislu izražavanja prihvatanja Allahovog odabira.

12. Omer je pogazio pripadnost Kurejšu iz hadisa

Jedna od čudnih stvari je to što je sam Omer ibn Hattab, osnivač uređenja kurejšijskog hilafeta i autor parole "hilafet pripada samo Kurejšu", onaj koji je argumentovao protiv ensarija na Sekifi da je Kurejš Poslanikovo pleme i da su oni (Kurejšije) preče njegovoj vlasti govoreći: "Ko je taj koji se prepire s nama u vezi s Muhammedovom vlasti, a mi smo njegov narod i pleme!" i time ušutkao ensarije, uprkos tome što su Kurejšije bile u njihovom gradu i njihovi gosti, pa je ovaj plemenski narativ

pobijedio zbog podrške *tuleka'a* i razjedinjenosti ensarija, a pred smrt je odustao od parole “kurejšijske pripadnosti hilafeta” rekavši: “Da je Salim živ, vlast bih predao njemu”, a Salim je bio Perzijanac i sluga emevije Ebu Huzejfe! U knjizi *Tarihul-Medine* se prenosi: “Kada je Omer zadobio smrtonosni udarac, rečeno mu je: ‘Dobro bi bilo da si nekog odredio za namjesnika poslije sebe!’, a on je odvratio: ‘Da je bio živ jedan od dvojice kojeg bih odredio za poslije sebe, učinio bih idžtihad i ne bih pogriješio ili bih stavio stvar na svoje mjesto: Ebu Ubejde ibn El-Džerah i Salim, sluga Ebu Huzejfe.’”⁶³ U *Medžme'uz-zevaidu* se navodi: “pa reče Omer: ‘Od svojih drugova sam vidio lošu pohlepu... da je bio živ jedan od dvojice, pa da ovu stvar predam njemu, bio bih siguran: Salim, sluga Ebu Huzejfe, i Ebu Ubejde ibn El-Džerah!’”⁶⁴ Ovim je Omer otvorio kapiju Ebu Hanifi, pa je on ukinuo uvjet “pripadnosti Kurejšu” za hilafet kako bi otvorio vrata pred Seldžucima, Memlucima i Osmanlijama, pa su i oni sebe nazivali Poslanikovim halifama i širili su Ebu Hanifin mezheb te izgradili njegov mauzolej.

Stav mezheba o uvjetu pripadnosti Kurejšu za vladara u našem vremenu

Časni Imami kod nas su potomstvo Poslanika, s.a.v.a.: Ali, a.s., i jedanaest njegovih potomaka, a.s. I budući da je posljednji od njih, Imam Mehdi, a.s., skriven, vlast u našem vremenu po ovlaštenju

---

⁶³ *Tarihul-Medine*, sv. 3, str. 140.

⁶⁴ *Medžme'uz-zevaid*, sv. 4, str. 220.

pripada fakihu – mudžtehidu koji posjeduje određene uvjete – ili pripada ummetu, a ne uvjetujemo da fakih mora biti iz Kurejša.

Što se tiče zejdijskih šiija, kod njih je imamet odobren svakom učenjaku iz potomstva Imama Alija i hazreti Fatime, koji se digne sabljom i preuzme vlast.

Što se tiče ehli sunneta, dio njih se slaže s nama u tome da “pripadnost Kurejšu” nije uvjet za vladara, pozivajući se na riječi Omera i fetve Ebu Hanife, ali oni su manjina, a većina je pristrasna Kurejšu, čak više od Omera, kao što su vehabije. Zato je šejh Albani utvrdio vjerodostojnost hadisa koji vladarsku poziciju uvjetuje pripadnošću Kurejšu u svom Sahihu pod brojem 1552, pa u sv. 4, str. 70, kaže: “i zato su muslimani obavezni, ako su iskreni u svojoj nakani da uspostave islamsku državu, da se pokaju pred Gospodarom, da se vrate svojoj vjeri i da slijede propise svog šerijata, a jedan od tih propisa je da hilafet pripada Kurejšu s poznatim uvjetima u knjigama hadisa i fikha.” U sv. 3, str. 7 utvrdio je vjerodostojnost hadisa da hilafet pripada Kurejšu pod brojem 1006 i rekao: “i u ovim vjerodostojnim hadisima je striktan odgovor nekim starim zabludjelim sektama i nekim novim autorima i islamskim partijama koji ne uvjetuju da halifa bude Arapin i Kurejšija.” Utvrdio je i vjerodostojnost drugog hadisa pod brojem 1851 i dodao: “Hilafet pripada Kurejšu, upravljanje ensarijama i pozivanje Abesincima.” Prema njegovoj fetvi, u našem vremenu vladar mora biti iz Kurejša, ministri od ensarija,

a ministri vakufa, informisanja i muftija trebaju biti Afrikanci, najbolje iz Etiopije!

13. Zbunjenost sunijskih komentatora pred tumačenjem dvanaest Imama u hadisima

Hadis o dvanaest Imama ne ukazuje na to da će oni nakon Poslanika, s.a.v.a., vladati, već ukazuje na to da njihov imamet i vođstvo počinje neposredno nakon preseljenja Allahovog Poslanika, s.a.v.a., bez obzira na to da li su vladari ili podanici. I predaje Ibn Semurea i Ibn Mesuda jasno govore da će ih ummet ostavljati na cjedilu i pokazati neprijateljstvo prema njima. Et-Taberani je zabilježio:

يَكُونُ لِهَذِهِ الْأُمَّةِ اثْنَا عَشَرَ قَيِّمًا، لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَدَّلَهُمْ (..)
اثْنَا عَشَرَ قَيِّمًا مِنْ قُرَيْشٍ لَا يَضُرُّهُمْ عَدَاوَةٌ مَنْ عَادَاهُمْ

“Ovaj ummet će imati dvanaest staratelja kojima neće naškoditi onaj koji ih ostavi na cjedilu (...) dvanaest staratelja iz Kurejša kojima neće naškoditi neprijateljstvo onih koji im pokazuju neprijateljstvo.”⁶⁵

I tako se hadis podudara s dvanaest Imama iz Poslanikove, s.a.v.a., porodice.

Također razni oblici hadisa ukazuju na to da je period vođstva tih Imama dug, štaviše, potvrđuju da oni ostaju do kraja svijeta, a njihovo postojanje ne može obuhvatiti sve to vrijeme ako Svevišnji

---

⁶⁵ *El-Mu'džemul-kebir*, sv. 2, str. 213.

Allah ne produži život posljednjeg od njih, kako to objašnjavaju naše predaje.

Ebu Salah El-Halebi svojim je lancem zabilježio da je Enes ibn Malik prenio da je Allahov Poslanik, s.a.v.a., rekao:

لَا يَزَالُ هَذَا الدِّينُ قَائِمًا إِلَى اثْنَيْ عَشَرَ مِنْ قُرَيْشٍ، فَإِذَا مَضَوْا
سَاخَتِ الْأَرْضُ بِأَهْلِهَا

“Neprestano ova vjera će biti postojana do dvanaest Imama iz Kurejša, a kada oni prođu, zemlja će progutati svoje stanovnike.”⁶⁶

Sličan je hadis zabilježen u *I'lamul-vera*, str. 364. U *El-Kafi* se navodi da je Ebu Hamza upitao Imama Sadika, a.s.:

أَتَبْقَى الْأَرْضُ بَعِيرٍ إِمَامٍ؟ قَالَ: لَوْ بَقِيَتْ الْأَرْضُ بَعِيرٍ إِمَامٍ لَسَاخَتْ

“Ostaje li Zemlja ikad bez Imama?” i Imam mu je odgovorio: “Ako Zemlja ostane bez Imama, potonut će!”⁶⁷

Prema tome, jedino tumačenje Poslanikovog, s.a.v.a., hadisa o dvanaest Imama je da je to dvanaest Imama iz njegovog potomstva, jer bilo koje drugo tumačenje suočit će se s mnogim problemima, kao što je El-Kendži rekao: “Neki od učenjaka su rekli da su hadisi koji govore da je halifa nakon njega dvanaest poznati preko mnogih puteva prenošenja (...) pa uzevši u obzir vrijeme i mjesto ovog događaja podrazumijeva se da je Allahov Poslanik, s.a.v.a.,

⁶⁶ *Tekribul-me'arif*, str. 173.

⁶⁷ *El-Kafi*, sv. 1, str. 179 i 534.

ovim hadisom mislio na dvanaest Imama iz svoje porodice i potomstva, a.s., jer nije moguće primijeniti ovaj hadis na halife nakon njega od njegovih drugova zato što ih je bilo manje od dvanaest, a nije ga moguće primijeniti ni na emevijske kraljeve, zato što ih je bilo više od dvanaest i zato što su svi, osim Omera ibn Abdulaziza, počinili velike zločine i zato što su bili izvan Beni Hašima, budući da je Poslanik, s.a.v.a., naglasio da su svi iz Beni Hašima po predaji Abdulmelika od Džabira (...) nije ga moguće primijeniti ni na abbasijske kraljeve, zato što ih je bilo više od spomenutog broja (...) stoga se ovaj hadis mora primijeniti na dvanaest Imama iz njegovog, s.a.v.a., Ehli bejta i potomstva, jer su oni bili najučćeniji među ljudima svojih vremena, najcjenjeniji, najpobožniji, najbogobojazniji, po rodu najuzvišeniji, po ugledu najbolji i kod Allaha najplemenitiji.”⁶⁸

Međutim, sunijski komentatori ne prihvataju ovo tumačenje, jer bi time postali šiije! I zato su istakli svojim sljedbenicima: hadis o dvanaest Imama jest vjerodostojan, ali nemojte prihvatiti šiitsko tumačenje hadisa, nego ćemo vam mi protumačiti hadis. Međutim, do dana današnjeg nisu našli i neće naći neko prihvatljivo tumačenje, jer ga oni žele primijeniti na halife koji su vladali nakon Poslanika, s.a.v.a., tj. četiri halife, Ibn Zubejra, lanac halifa iz Beni Sufjana i Beni Mervana, pa Beni Abbas, a neki dodaju i emevije iz Andaluzije, Seldžuke, Memluke i Osmanlije, pa vide da ih je mnogo puta više od tog broja i onda biraju najbolje od njih i oblače ih

---

⁶⁸ *Jenabi‘ul-meveddeh*, str. 446.

odorom svetih Imama, a brišu ostale. To su sve nasmučna tumačenja radi upotpunjenja broja koja nisu zasnovana na nekom temelju niti stoje u nekom okviru, kao kad bi neko birao dvanaest osoba od sadašnjih muslimanskih predsjednika i kraljeva i rekao da su oni dvanaest časnih vođa koje je Svevišnji Allah odabrao za ummet preko Svoga Poslanika, s.a.v.a., pa se suočio s problemima iz kojih nema izlaza.

Jedan od tih problema je to što su oni časni Imami i zato moraju biti ujedinjeni, jer su na istoj liniji i na uputi od svog Gospodara i svog Vjerovjesnika, dok su halife i imami ehli sunneta razjedinjeni i međusobno zaraćeni. Jeste li ikad čuli za rat između vjerovjesnika, a.s., da biste nas mogli uvjeriti u mogućnosti rata između svetih Imama? I kako bi oni mogli biti sveti, a neki od njih kuju zavjere protiv drugih, ratuju jedni protiv drugih, smatraju nekog od njih pokvarenim ili nevjernikom ili ga kolju poput ovce ili izbijaju mu oko, odsijecaju jezik, ruke i noge da bi sjeli na njegovo mjesto?

Sljedeći problem je to što Poslanik, s.a.v.a., govoreći da će dvanaest Imama biti nakon njega, nije rekao da će oni i vladati, pa zašto se onda opterećuju da ih nađu samo među vladarima?! A većina stručnjaka kvalifikacije prenosilaca izjasnila se da je opisivanje dvanaest Imama time da će oni vladati i da će se ummet okupiti oko njih neprihvatljiv dodatak.

Problem je i to što bi oni ovim tumačenjem, odnosno primjenom hadisa na te vladare i davanjem odlike svetosti imama vladarima koje vole, utvrdili ono što ovi nisu tvrdili sami za sebe, počevši od

Omera ibn Hattaba pa do posljednjeg osmanlijskog halife. Da je ijedan od njih bio imam po Allahovoj zapovjedi, on bi to sam znao, ali nijedan od njih nije tvrdio da je on imam određen od Allaha, Uzvišenog, osim Imama iz Poslanikove, s.a.v.a., porodice.

Još jedan problem je to što je većina onih koje smatraju časnim imamima prokleta od Allahovog Poslanika, s.a.v.a.! Mogu li jednim narodom vladati imami koje je prokleo njihov vjerovjesnik? Utvrđeno je da je Allahov Poslanik, s.a.v.a., prokleo Hakema i njegovog sina Mervana i protjerao ih iz Medine. Također, ugledao je Ebu Sufjana jašući na devi koju je vukao Muavija, a tjerao ju je drugi Ebu Sufjanov sin, pa prokleo jahača, vodiča i goniča.⁶⁹

Zbog ovih i sličnih poteškoća, broj oprečnih mišljenja u tumačenju obećanih dvanaest Imama prešao je trideset, a svi su netačni i pobijaju jedan drugog.

Vjerovatno je najstarije tumačenje Ibn Hibbana: "Što se tiče dvanaest halifa, pa jedna skupina, među kojom je Ebu Hatem ibn Hibban i drugi, rekla je da je posljednji od njih Omer ibn Abdulaziz, pa su spomenuli četiri halife, potom Muaviju, njegovog sina Jezida, pa Muaviju sina Jezidova, potom Mervana ibn Hakema, zatim Abdulmelika ibn Mervana, pa Velida ibn Abdulmelika, zatim Sulejmana ibn Abdulmelika i najzad Omera ibn Abdulaziza, a on je umro početkom 100. godine po Hidžri."⁷⁰ Dakle, emevijsko tumačenje uvelo je ime

---

⁶⁹ *Medžme'uz-zevaid*, sv. 1, str. 113.

⁷⁰ *'Avnul-ma'bud fi šerhi Ebu Davud*, sv. 11, str. 361.

Jeziđa ibn Muavije i ubrojalo ga u svete Imame, a to je stepen kojem se ne nada ni Jezid niti njegovi ljubitelji, jer se oni i do danas bore da dokađu da je on bio musliman, da nije otpao od vjere zbog njegovih krupnih izjava i zbog njegovih zločina na Kerbeli, u Medini i Mekki.

Isto tako, emevijsko tumačenje je izbacilo ime Mehdiđa, a.s., uprkos tome što je on, bez sumnje, sveti Imam po vjerodostojnim hadisima, kao i ime Imama Hasana, a.s., iako su mu svi muslimani osim stanovnika Šama dali prisegu i vladao je šest mjeseci, a ehli sunnet u kasnijem periodu utvrdio da je on jedan od njih. Štaviše, oni trebaju utvrditi i ulazak Imama Husejna, a.s., u krug dvanaest Imama, jer je Poslanik, s.a.v.a., striktno naglasio da su njih dvojica prvaci mladića dženneta i imami bilo da stoje ili sjede.

Emevijsko tumačenje, također, ignorira vjerodostojnost Sefinovog hadisa, koji jasno govori da je hilafet 30 godina, a nakon toga će biti nasilnička kraljevina. Dakle, ovaj hadis negira hilafet emevija i abbasija, jer tlačiteljski posjednik nasilničke kraljevine ne može biti sveti imam. Zatim su došli abbasijski učenjaci pa poništili emevijsko tumačenje i uveli neke od abbasijskih vladara u dvanaest Imama, a brisali emevije, sve ili neke, ali se uglavnom ehli sunnet i dalje ostao kretati u krugu emevijskog tumačenja.

Sujuti prenosi riječi Kadija 'Ajada: "Možda se pod dvanaest u ovim i sličnim hadisima misli na to da će oni biti u periodu dostojanstva hilafeta, moći islama, pravilnosti njegovih stvari i sloge o halifi, a

ovo se desilo onima koje su svi složno prihvatili sve dok se stanje Beni Umejja nije poljuljalo i među njima izbila smutnja za vrijeme Velida ibn Jezida pa se nastavila sve dok nije uspostavljena abbasijska država koja ih je iskorijenila.” Šejhul-islam Ibn Hadžer je u svom komentaru na Buharijevu zbirku hadisa komentirao ovo: “Mišljenje Kadija ‘Ajada je najbolje i najvjerojatnije što je rečeno o hadisu, zbog potvrde njegovih riječi iz nekih vjerodostojnih hadisa: ‘sve će njih ljudi prihvatiti’. Ja (Sujuti) velim: Prema ovome, dvanaest halifa su: četiri prve halife (Ebu Bekr, Omer, Osman i Ali), Hasan, Muavija, Ibn Zubejr, Omer ibn Abdulaziz. To je osam. Može im se dodati El-Muhtedi od abbasija, jer je on među njima poput Omera ibn Abdulaziza među Beni Umejja. Također se može dodati Ez-Zahir zbog njegove pravednosti. Ostaju dvojica iščekivanih: jedan je Mehdi, jer je on iz Muhammedove, s.a.v.a., porodice!”⁷¹ Primijetili smo da su se Sujuti i Ibn Hadžer pozvali na dodatak: “sve će njih ljudi prihvatiti”, iako nije utvrđeno da je ovaj dodatak dio hadisa, čak su Albani i drugi naglasili da je taj dodatak neprihvatljiv, kao što su zanemarili i vjerodostojni Sefinov hadis, koji ćemo kasnije citirati.

Vidi se da Sujuti nije dobro pročitao riječi ‘Ajada i Ibn Hadžera, jer ‘Ajad nije nešto konkretno tvrdio, već je naveo više opcija u obliku “rečeno je” i “moguće je”, a Ibn Hadžer je samo preferirao treću opciju rekavši: “I iz svega što su spomenuli zaključuje se

---

⁷¹ *Tarihul-hulefa*, str. 10.

nekoliko opcija, od kojih je najvjerojatnija 'Ajadova treća opcija."

U knjizi *'Avnul-ma'bud* navedeno je više pretpostavki i više njihovih zabuna, a autor *Kurretul-ajnejn* prenosi je da je vladavina Beni Umejja tlačiteljska vladavina i njihov hilafet nije poslanički hilafet, ali uprkos tome hadis o svetim Imamima primjenjuje na njih, a izbacuje Imama Hasana, a.s., i Imama Mehdiya, a.s., kao što je izbacio i Ibn Zubejra kojeg su priznali Malik i drugi. Zatim kritikuje one koji su izazvali greške u tumačenju hadisa: "I mnoge su se greške dogodile u obrazloženju značenja ovog hadisa."⁷² Bio je obećao ljudima da će ovo razriješiti, a još je više zakomplikovao, te da će riješiti problem, ali je uzrokovao još veći problem.

Ibnul-Dževzi je također u knjizi *Kešful-muškil* priznao da su prenosioci krivotvorili hadis: "Dugo sam tragao za značenjem ovog hadisa, tražio na svim mogućim mjestima i raspitivao se, ali nisam naišao na ono što sam tražio, jer su njihovi tekstovi različiti i ne sumnjam da se u njima desilo miješanje od strane prenosilaca."⁷³

Ibn Kesir je u knjizi *El-Bidajetu ven-nihajetu* napisao više stranica navodeći razne pretpostavke i analizirajući mišljenja Bejhekija i drugih: "Navode se predaje o dvanaest Imama koji su svi iz Kurejša, a ne onih dvanaest za koje rafidije tvrde da su imami, jer od njih niko nije vladao osim Alija ibn Ebu Taliba i njegovog sina Hasana, a posljednji od njih

⁷² *'Avnul-ma'bud fi šerhi Ebu Davud*, sv. 11, str. 362.

⁷³ *Fethul-bari*, sv. 13, str. 183.

po njihovoj tvrdnji je Mehdi, koji iščekuje u podrumu u Sameri, a nema od njega ni traga, već su ovih dvanaest Imama koji se nagovještavaju u hadisu: četiri imama: Ebu Bekr, Omer, Osman i Ali i Omer ibn Abdulaziz (...).” Zatim kaže: “Dakle, ovo je put kojim je išao Bejheki u obrazlaganju značenja hadisa i jedna skupina se složila s njim da se pod dvanaest Imama spomenutih u hadisu misli na vladare redom do vremena Velida ibn Jezida El-Fasika – razvratnika, o kojem smo već govorili pogrdno i osuđujuće, ali ovo mišljenje je upitno, jer je halifa do vremena Velida ibn Jezida svakako više od dvanaest. Dokaz za to je činjenica da je hilafet četiri halife, Ebu Bekra, Omera, Osmana i Alija, ispravan po jasnom tekstu Sefinovog hadisa: ‘Hilafet nakon mene će biti trideset godina, pa je nakon njih Hasan ibn Ali, kako se i desilo, jer ga je Ali bio oporučio, stanovnici Iraka mu dali prisegu i zajedno su krenuli u rat protiv stanovnika Šama, sve dok se on i Muavija nisu pomirili, kako se vidi iz predaje Ebu Bekrea u Buharijevoj zbirci hadisa. Potom je vladao Muavija, onda njegov sin Jezid ibn Muavija, pa njegov sin Muavija ibn Jezid, zatim Mervan ibn Hakem, pa njegov sin Abdulmelik ibn Mervan, pa njegov sin Velid ibn Abdulmelik – ovo je već petnaest – pa dolazi Velid ibn Jezid ibn Abdulmelik. Ako potom priznajemo vladavinu Ibn Zubejra prije Abdulmelika, broj će biti šesnaest, a u svakom slučaju, njih dvanaesterica će biti prije Omera ibn Abdulaziza. Dakle, onaj koji drži do ovog mišljenja uvodi Jezida ibn Muaviju u dvanaest Imama, a izvodi iz njih Omera ibn Abdulaziza, kojeg su velikani

pohvalili i ubrojali ga u hulefai rašidine i svi ljudi su se složili da je bio pravedan i da je njegova vladavina bila jedan od najpravednijih perioda, da čak i rafidije to priznaju! Pa ako on (onaj koji misli da su svi redom obuhvaćeni) kaže: ‘Ja ne uvažavam (kao dvanaest Imama) nikog mimo onih koje su ljudi prihvatili’, to će ga obavezati da ne uvrsti (u dvanaest Imama) Alija ibn Ebu Taliba i njegovog sina, jer ih nisu svi prihvatili, i to zato što niko od stanovnika Šama nije njima dao prisegu, a uvrstit će Muaviju, njegovog sina Jezida i sina njegovog sina Muaviju ibn Jezida; također ne bi trebao ubrojati ni Mervana niti Ibn Zubejra, jer ih ummet nije složno prihvatio (...) ali ovo nije prihvatljivo, jer nužno iziskuje da se Ali i njegov sin Hasan izbace iz tih dvanaest Imama, a to je suprotno onome što su imami ehli sunneta pa čak i šiija jasno istakli. Zatim, to je suprotno onome na šta striktno ukazuje hadis od Allahovog Poslanika, s.a.v.a.:

الْخِلَافَةُ بَعْدِي ثَلَاثُونَ سَنَةً، ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا عَضُوضًا

“Hilafet će nakon mene trajati trideset godina, potom će biti nasilna kraljevina.”⁷⁴

Jedan od najrazumnijih i najpravednijih sunijskih učenjaka u ovoj temi je Ibn Arabi El-Maliki, umro 543, koji je u knjizi *Aridatul-ahvadi bi šerhit-Tirmizi* priznao da primjena ovog hadisa na te vladare završava ćorsokakom i preferirao da je hadis unakažen, jer ono što od njega postoji nema

⁷⁴ *El-Bidajetu ven-nihajetu*, sv. 3, str. 248.

jasno značenje. On kaže: “Ebu Isa (Tirmizija) je zabilježio od Džabira ibn Semurea da je rekao da je Allahov Poslanik, s.a.v.a., govorio: ‘Nakon mene, bit će dvanaest zapovjednika, koji su svi iz Kurejša.’ Vjerodostojan je. Pa smo brojali dvanaest zapovjednika nakon Poslanika, s.a.v.a., i našli sljedeće: Ebu Bekr, Omer, Osman, Ali, Hasan, Muavija, Jezid, Muavija ibn Jezid, Mervan, Abdulmelik, Mervan ibn Muhammed ibn Mervan, Es-Seffah, El-Mensur, El-Mehdi; El-Hadi, Er-Rešid, El-Emin, El-Me’mun, El-Mu’tesim, El-Vasik, El-Mutevekkil, El-Muntesir, El-Muste’in, El-Mu’tezz, El-Muhtedi, El-Mu’tedid, El-Muktefi, El-Muktedir, El-Kahir, Er-Radi, El-Mutteki, El-Mustekfi, El-Muti’, El-Kadir, El-Kaim, El-Muktedi, a ovog sam ja doživio godine 484, a on je za svog nasljednika imenovao El-Mustezhira Ahmeda, svog sina, i umro u muharemu 486, pa je El-Mustezhir uzeo prisegu za svog sina Ebu Mensura El-Fadla i napustio ih 495. I ako ih brojimo formalno, dvanaest će se napuniti sa Sulejmanom ibn Abdulmelikom, a ako ih brojimo suštinski, imat ćemo četiri halife i Omera ibn Abdulaziza! Ja ne vidim neko značenje za hadis. Možda je ovaj tekst samo dio hadisa!”⁷⁵

Dakle, postalo je jasno da su sunijski učenjaci pokušali primijeniti tih dvanaest Imama na emevijske vladare pa su se susreli s problemom viška broja od dvanaest, a nemaju kriterij za izbacivanje i ubacivanje.

---

⁷⁵ Ebu Bekr ibn El-Arabi, *Aridatul-ahvadi bi šerhit-Titmizi*, sv. 9, str. 68, Darul-kutubi el-ilmije, Bejrut – Liban.

A veći je problem to što je ova sveta odora veliki ogrtač za koji ni sami njihovi imami nisu za sebe tvrdili da ga imaju. Pa primjer tih šejhova je kao primjer onog ko tvrdi vjerovjesništvo za nekog, a njegov kvazivjerovjesnik nema habera od sebe, ni od svog Gospodara niti od ljudi.

14. Zbunjenost sunijskih komentatora pred hadisom od Sefina

Sefine je bio sluga Umm Seleme. Zvali su ga Sefinom (lađa) zato što je mogao puno ponijeti na svojim leđima. Sunijski učenjaci hadiskih znanosti utvrdili su njegovu pouzdanost. Od njega je Buharija, a i drugi, zabilježio hadis koji se odnosi na ovu temu i utvrdili su njegovu vjerodostojnost.

Tirmizi je zabilježio: “Prenosi se od Seida ibn Džemhana da je rekao da ga je Sefine obavijestio o tome da je Allahov Poslanik, s.a.v.a., rekao: ‘Hilafet u mom ummetu će biti trideset godina, potom će biti nasilnička kraljevina.’ Onda mi je Sefine kazao: ‘Računaj Ebu Bekrov hilafet!’, pa reče: ‘Računaj Omerov i Osmanov hilafet’, pa: ‘Računaj Alijev hilafet!’, pa smo vidjeli da je to 30 godina.” Seid kaže: “Rekao sam mu: ‘Beni Umejje tvrde da hilafet pripada njima!’, a on reče: ‘Lažu sinovi Plave žene. Naprotiv, oni su jedni od najgorih vladara!’ O ovoj temi se od Omera i Alija prenosi da su rekli: ‘Poslanik, s.a.v.a., nije ništa govorio o hilafetu.’ Ovaj

hadis je hasanun – prihvaćen, a prenijelo ga je više ljudi od Seida ibn Džemhana.”⁷⁶

Zabilježio ga je Ahmed ibn Hanbel i izbacio riječi Sefina o vladarima Beni Umejja.⁷⁷ Hakim je o ovom hadisu rekao: “Ove sam predaje povezao s vjerodostojnim lancem prenosilaca do Poslanika, s.a.v.a.”⁷⁸ Zabilježio ga je Ibn Kesir, potom je poslije njega zabilježen od Abdurahmana Ebu Bekrea, koji je rekao: “Čuo sam Vjerovjesnika, s.a.v.a., kada je rekao: ‘Namjesništvo vjerovjesništva traje trideset godina, potom Allah će vlast dati kome On hoće.’ Tada je Muavija rekao: ‘Mi smo zadovoljni vlašću!’”⁷⁹

Dakle, kod njih vjerodostojan hadis Sefina znači Poslanikov, s.a.v.a., nagovještaj o skretanju ummeta s puta nakon trideset godina i nelegitimnost vlasti od tada, a legitimni vladari do tog vremena ne prelaze broj pet, stoga ne može one poslije njih ubrajati u halife i primijeniti Poslanikov, s.a.v.a., hadis o dvanaest Imama na njih. Međutim, većina njihovih učenjaka je u svoja srca uvela ljubav prema Beni Umejji i prihvatili su oprečnost tako da su nasilničke vladare proglasili svetim imamima i u njihovu korist zloupotrijebili hadis o dvanaest Imama, a.s.

Ibn Kesir kaže: “Ako se postavlja pitanje kako se ovaj hadis Sefina može uskladiti s već navedenim hadisom od Džabira ibn Semurea u Muslimovoj zbirci hadisa, odgovor bi bio da su neki ljudi govorili

---

⁷⁶ *Tirmizijin Džami'-sunen*, sv. 5, str. 83, hadis 2342.

⁷⁷ *Musnedu Ahmed*, sv. 36, str. 248, hadis 21919. i str. 256, hadis 21928.

⁷⁸ *El-Mustedrek alas-sahihajn*, sv. 3, str. 71.

⁷⁹ *El-Bidajetu ven-nihajetu*, sv. 3, str. 198.

da je vjera neprestano bila postojana sve dok je vladalo dvanaest halifa, a potom je, nakon njih, za vrijeme Beni Umejja, došlo do konfuzije. Drugi su rekli da ovaj hadis sadrži radosnu vijest o postojanju dvanaest pravednih halifa iz Kurejša iako neće biti uzastopno, a uzastopni hilafet se dogodio trideset godina nakon Poslanika, s.a.v.a., zatim su halife bili upućeni, među kojima je Omer ibn Abdulaziz ibn Mervan ibn El-Hakem od Beni Umejja. Mnogi učenjaci su ukazali na legitimnost njegovog hilafeta, njegovu pravednost i da je on od hulefai rašidina do te mjere da je Ahmed ibn Hanbel rekao: ‘Riječ nijednog od tabe‘ina nije autoritativni dokaz osim riječi Omera ibn Abdulaziza!’ I neki od njih su spomenuli El-Mehdija Bi-emrillah od abbasija kao jednog od njih. A Mehdi za kojeg je nagoviješteno da će biti na kraju vremena, jedan je od njih i naglašeno je da je on iz Ehli bejta, njegovo ime je Muhammed ibn Abdullah, a on nije onaj kojeg iščekuju u Serdabu u Sameri, jer taj uopće ne postoji i samo neznalice od rafidija ga iščekuju.’⁸⁰

Dakle, Ibn Kesir nema odgovora na problem izazvan hadisom Sefina pa kaže: “Neki su rekli (...), neki drugi su rekli (...), a neki su spomenuli (...)”, a primjetna je njegova strast i varanje izbacivanjem ostatka Sefinovog hadisa, kako su njihovi izvori zabilježili. Također smo primijetili njegovu strast koja ga je navela na to da svrsta Omera ibn Abdulaziza u dvanaest Imama, pozivajući na Ahmedovo utvrđivanje njegove pouzdanosti, kao da je pouzdanost

⁸⁰ *El-Bidajetu ven-nihajetu*, sv. 3, str. 198.

Ibn Hanbela dovoljna da bilo ko koga on smatra pouzdanim bude sveti imam!

Njegovo ponovljeno optuživanje šiija za iščekivanje pojave obećanog Mehdiya iz podruma Samere jedna je od njihovih laži na nas, jer mi iščekujemo Imama Mehdiya, a.s., iz Mekke, odakle ga i on očekuje, a Serdab – podrum – u Sameri je soba u kući Imama Mehdiya i kući njegovog oca i djeda, što je nama blagoslovljeno mjesto gdje obavljamo namaz i tražimo Božiji blagoslov, ali Ibn Kesir puno mrzi šiije i kleveće ih i veoma je pristrasan svojim prvacima iz Beni Umejja, vladarima džahilijetske vlasti za koje je Poslanik, s.a.v.a., obavijestio da će svojim tlačenjem ujedati njegov ummet poput pasa! Kamo sreće da su se on i slični njemu od djece Beni Umejja, kao što su Ibn Hibban, Ibn Hadžer, Ibn Kajjim i autor *Kurretul-‘ajnejn*, zadovoljili prizrženosti emevijama, ali ne – oni su uporno insistirali na krivotvorenju Poslanikovih hadisa, stavljali ih u službu emevijama te uzurpirali prava svetih Imama iz Ehli bejta, a.s., i davali ih svojim nasilničkim vladarima.

Što se tiče suvremenih vehabija, njihov učenjak Albani utvrdio je vjerodostojnost više hadisa o zastranjenju i o zabludjelim imamima koji će vladati nakon Poslanika, s.a.v.a. Jedan od tih hadisa je pod brojem 2982:

إِنَّ مِنْ أَصْحَابِي مَنْ لَا يَرَانِي بَعْدَ أَنْ أَفَارِقَهُ

“Doista, neki od mojih drugova su i oni koji me neće više vidjeti kada ih napustim!”

pod brojem 2864:

إِنَّهُ سَيَلِي أُمُورَكُمْ مِنْ بَعْدِي رِجَالٌ يُطْفِئُونَ السُّنَّةَ وَيُحْدِثُونَ بِدْعَةً

“Doista, nakon mene vlast će preuzeti ljudi koji će utrnuti sunnet i uvesti novotarije!”

pod brojem 2865:

إِنِّي مُمَسِّكٌ بِحُجْرَتِكُمْ عَنِ النَّارِ، وَتَقَاحِمُونَ فِيهَا تَقَاحِمَ الْفِرَاشِ
وَالْجَنَادِبِ، وَيُوشِكُ أَنْ أُرْسِلَ حُجْرَتَكُمْ

“Ja vas za pās držim od vatre, a vi navaljujete u nju poput leptira i skakavaca i skoro da vam pustim pās...”

i pod brojem 1749:

أَوَّلُ مَنْ يُعَبِّرُ سُنَّتِي رَجُلٌ مِنْ بَنِي أُمَيَّةَ

“Prvi koji će izmijeniti moj sunnet je čovjek iz Beni Umejja!”

a ovaj posljednji hadis naveo je pod naslovom: Neka nevidljiva znamenja njegovog vjerovjesništva, nakon čega je napisao: “I možda se u ovom hadisu misli na promjenu načina odabira halife i pretvaranje u nasljeđivanje!” Albani je utvrdio vjerodostojnost hadisa pod brojem 744:

إِذَا بَلَغَ بَنُو أَبِي الْعَاصِ ثَلَاثِينَ رَجُلًا اتَّخَذُوا دِينَ اللَّهِ دَخَلًا، وَعِبَادَ
اللَّهِ حَوْلًا وَمَالَ اللَّهِ دَوْلًا

“Kada broj djece Ebul-Asa dostigne trideset, oni će Božiju vjeru uzeti kao sredstvo za varanje ljudi, Božije

robove kao svoje robove i Božiju imovinu međusobno dodavati.”

Također, on je utvrdio vjerodostojnost Sefinovog hadisa pod brojem 459, a uprkos tome braneći emevije kaže: “Dakle, nije problem ako dođu i druge halife nakon njih (halife koje su bile u prvih 30 godina), jer samo neće biti namjesnici vjerovjesništva, dakle, samo se na njih misli u hadisu, a ne na druge, kao što je to jasno! I to će još više razjasniti riječi šejhul-islama u spomenutoj poslanici: ‘I dovoljno je nazvati halifama one poslije hulefai rašidina, iako će biti kraljevi, a ne namjesnici vjerovjesnika!’”

Dakle, Albani, slijedeći Ibn Tejmiju, odobrava da su dvanaest Imama koji su staratelji ummeta određivanjem od Gospodara svjetova halife, iako nisu namjesnici vjerovjesnika i islama, već džahilijske halife koje ujedaju ummet poput pasa!

I tako te nasibije svojim pretjerivanjem u vezi s Beni Umejjama daju dokaz protiv Allaha i Poslanika, s.a.v.a., da orijentalisti mogu reći: Vaš Gospodar i vaš vjerovjesnik su prevrtljivi, oni proklinju određene ljude, kude ih i odriču ih se, zatim budu zadovoljni njima i objavljuju muslimanima da ih obraduju posredstvom njih i njihove djece, jer su oni sveti imami. Da li bi zlobni orijentalisti ikad mogli ući i vrijeđati islam da nije bilo laži Kurejšija i njihovog imama Ka'bul-Ahbara koji je pohvalio kurejšijske vođe i Poslanika, s.a.v.a., doveo pod pitanje?

15. Prikrili su Poslanikove, s.a.v.a., hadise o dvanaest Imama, a.s.

Koliko su samo Poslanikovih, s.a.v.a., hadisa vlasti sakrile, čak spriječile i citiranje hadisa uopće i strogo zabranile pisanje hadisa više od jednog stoljeća!

Koliko su samo lagali na Poslanika, s.a.v.a., i širili te laži uprkos njegovim žestokim upozorenjima na laganje na njega!

Prirodno je da njegovi, s.a.v.a., hadisi o njegovom Ehli bejtu, a.s., budu na vrhu spiska hadisa koje su oni žudili prikriti, a ako bi nešto od toga izmaklo njihovoj kontroli, nastojali su ga se riješiti odbacivanjem, iskrivljenjem ili izmišljanjem oprečnog hadisa, i ako nijedan od ovih pokušaja ne uspije, onda su ga tumačili na način da služi njihovom interesu.

Stoga, ako bi htio upoznati Poslanikove, s.a.v.a., hadise o dvanaest Imama, a.s., trebaš se obratiti izvorima Ehli bejta, a.s., i njihovih sljedbenika, jer u izvorima drugih nećeš naći ništa osim malo onoga što im je izmaklo kontroli ili samo djeliće hadisa, kao što su neki od njihovih učenjaka govorili o hadisu Džabira ibn Semura.

Jedno od važnijih hadiskih djela naših učenjaka o ovoj temi je knjiga *Kifajetul-eser* koju je napisao veliki muhaddis Ali ibn Muhammed ibn Ali El-Hazzaz El-Komi Er-Razi, učenjak trećeg stoljeća. On je objasnio da je razlog pisanja ove knjige upropaštavanje hadisa o dvanaest Imama i sličnih od strane protivnika. U uvodu je napisao: "Zatim,

zbilja, ono što je mene navelo na sakupljanje ovih predaja od ashaba i časnih Poslanikovih potomaka o hadisima o odabranim Imamima je to što sam vidio da se neki od neukih i srednjih po učenosti šiija, koji su zbunjeni u tome i nemoćni, žale na navalu kritika na njih od mušebbiha, a neke muʿtezelijske skupine su ih u tome podržale prikrivanjem i krivim prikazivanjem, do te mjere da su negirale postojanje hadisa o njima (Imamima), iz razloga koji ne može biti opravdavajući, čak su neki otišli daleko da su tvrdili da od ashaba nikakvog traga u tim hadisima nema (...) pa kada sam to vidio, obavezao sam se da temeljito istražim ovu temu obrazlažući dokaze koje posjedujem, pobijajući ono što su protivnici iznijeli kao nejasnoće, radi postizanja Allahovog zadovoljstva i približavanja Njegovom Poslaniku, s.a.v.a., njegovoj porodici i Imamima, a.s., nakon njega.

Počinjem navođenjem jasnih predaja o njima od strane Poslanikovih, s.a.v.a., poznatih ashaba poput Abdullaha ibn Abbasa, Abdullaha ibn Mesuda, Ebu Seida El-Hudrija, Ebu Zerra El-Gifarija, Selmana Farisija, Džabira ibn Semura, Džabira ibn Abdullaha, Enesa ibn Malika, Ebu Hurejre, Omera ibn Hattaba, Zejda ibn Sabita, Zejda ibn Erkama, Vasileta ibn Eskaʿa, Ebu Ejjuba Ensarija, Ammara ibn Jasira, Huzejfa ibn Usejda, Imrana ibn Husajna, Saʿda ibn Malika, Huzejfa ibn Jemana, Ebu Katada El-Ensarija, Alija ibn Ebu Taliba i njegova dva sina Hasana i Husejna, a od žena, Umm Seleme, Aiše, Fatime, Poslanikove kćerke. Potom ću navesti predaje od Imama, a.s., koje se slažu s govorom ashaba

o hadisima o Imamima, a svaki od njih je jasno ukazao na onog koji će biti poslije njega, da znaju, ako budu pravedni, i povjeruju i da ne budu kako je Svevišnji Allah govorio:

فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ

*a oni su se podvojili baš onda kad su do saznanja došli,*⁸¹

jer ovakve predaje uklanjaju sumnju i nedoumicu i ne ostavljaju opravdanje i stvar je čvršća od onog što su oni mislili.”⁸²

Zatim je on, r.a., otvorio poglavlje o onom što je preneseno od svakog od tih ashaba njihovim spoje-nim lancem do Poslanika, s.a.v.a., i time sačuvao jedan broj hadisa koji su nestali ili su rastrgani na dijelove. Nismo u prilici da navodimo mnoge primjere njegovih hadisa, ali svi otkrivaju istine i oživljavaju srce. Samo ćemo navesti jedan hadis sa strane 180, koji je svojim lancem prenio od Šeddada ibn Avsa od Umm Seleme: “Na dan Bitke oko deve, ja sam rekao: ‘Neću biti s Alijem niti ću biti protiv njega i odustajem od borbe do polovine dana.’ Kada je bilo blizu noći, Allah mi je ubacio u srce da se trebam boriti uz Alija i zato sam se borio uz njega sve dok nije bilo ono što je bilo. Potom sam došao u Medinu i ušao kod Umm Seleme. Upitala me je odakle dolazim i odgovorio sam joj da dolazim iz Basre. Onda me je upitala s kim sam bio i odgovorio sam joj: ‘Majko vjernika, odustao sam od

⁸¹ *El-Džasije*, 17.

⁸² *Kifajetul-eser*, str. 7.

borbe do polovine dana i Allah mi je, nek je uzvišen i slavljen, ubacio u srce da se borim uz Alija.' Ona mi je na to rekla: 'Dobro si uradio! Doista sam čula Allahovog Poslanika, s.a.v.a., kako govori: Ko se bori protiv Alija, on se bori protiv mene, a ko se bori protiv mene, on se bori protiv Allaha!' Upitah je: 'Mislite da je Ali u pravu?' i ona mi odgovori: 'Da, tako mi Allaha, Ali je uz istinu i istina je uz Alija. Tako mi Allaha, nije Muhammedov ummet pravedno postupio prema svom Vjerovjesniku, s.a.v.a., kada su unaprijedili onog koga je Allah, nek je uzvišen i slavljen, unazadio, a unazadili onog koga su Allah i Njegov Poslanik unaprijedili. Oni su svoje žene čuvali u svojim kućama, a Poslanikovu ženu izveli napolje! Tako mi Allaha, čula sam Allahovog Poslanika, s.a.v.a., da govori: Moj ummet će imati podjele i neslaganje, pa budite uz njega kada se složi, a kada se razdijeli, budite u srednjoj skupini, potom pogledajte moj Ehli bejt pa, ako se bore, borite se i vi, ako su u miru, budite i vi u miru, a ako oni krenu, krenite i vi s njima, jer je doista istina s njima, gdje god da se nalaze.' Upitao sam: 'Ko je njegov Ehli bejt?' i odgovorila mi je: 'Njegov Ehli bejt su oni do kojih nam je Allah naredio da držimo' i dodala: 'oni su Imami nakon njega, kao što je objasnio, u broju Velikana Beni Israila: Ali i dva Poslanikova unuka i devet iz kičme Husejna su njegov Ehli bejt, oni su očišćeni i oni su bezgriješni Imami.' Ja sam rekao: 'Avaj. Propali su onda ljudi!', a ona reče: 'Svaka strana je zadovoljna onim što ima!'"

I u drugom hadisu prenosi od Ibn Mesuda da je rekao: “Čuo sam Allahovog Poslanika, s.a.v.a., kako govori:

الْأَيُّمَةُ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ، تِسْعَةٌ مِنْ صُلْبِ الْحُسَيْنِ وَالتَّاسِعُ
مَهْدِيهِمْ

‘Imama je nakon mene dvanaest, devet iz Husejnove kičme, a deveti od njih je Mehdi.’”

Sadržaj

Božiji Poslanik, s.a.v.a., određuje broj imama	7
Hadis o broju Imama	7
Dvanaest Imama u Tevratu	15
Sažetak spomenutih hadisa	19
Zabune u vezi s tumačenjem hadisa	21
Imena dvanaesterice u školi halife	28
Biografija dvanaest imama nakon Poslanika, s.a.v.a.	31
Prvi Imam	31
Drugi Imam	31
Treći Imam	32
Četvrti Imam	32
Peti Imam	32
Šesti Imam	33
Sedmi Imam	33
Osmi Imam	33
Deveti Imam	34
Deseti Imam	34
Jedanaesti Imam	34
Dvanaesti Imam	35
Važna napomena	36

Pretskazanje Poslanika, s.a.v.a., o dvanaest Imama	39
1. Poslanikovi, s.a.v.a., hadisi o dvanaest Imama, a.s.	39
2. Njihov prenosilac je dječak od <i>tuleka'a</i> .	45
3. Izgubljena šifra, identitet dvanaest Imama, a.s.	48
4. Izvorni hadis je dvanaest Imama koji su svi iz moje porodice	51
5. Nije moguće da se božansko obećanje odnosi na nepoznato vođstvo	59
6. Iz Kurejša, ali iz Poslanikovog, s.a.v.a., potomstva	60
7. Poslanikovi, s.a.v.a., hadisi objasnili ko su dvanaest Imama	63
8. Dvanaest Imama, a.s., u Tevratu	64
9. Dvanaest mjeseci, imam upute i imam zablude	65
10. Stepeni vjerodostojnosti koje su dali raznim oblicima hadisa	69
11. Dvanaest Imama nemaju potrebu za odabirom niti prisegom	71
12. Omer je pogazio pripadnost Kurejšu iz hadisa	72
13. Zbunjenost sunijskih komentatora pred tumačenjem dvanaest Imama u hadisima	75
14. Zbunjenost sunijskih komentatora pred hadisom od Sefina	86
15. Prikrili su Poslanikove, s.a.v.a., hadise o dvanaest Imama, a.s.	92

DVANAEST IMAMA

u hadisima
i pokušaji iskrivljenja

Mi muslimani smo se svađali o spornim pitanjima iznutra pa su nas neprijatelji islama razjedinili svana, a da i ne primijetimo, tako da smo postali nemoćni da branimo svoje zemlje i neprijatelji su stekli dominaciju nad nama, a rekao je Svevišnji Allah.

I pokoravajte se Allahu i Poslaniku Njegovu, i ne prepirite se da ne biste klonuli i bez borbenog duha ostali; i budite strpljivi, a Allah je, zaista, uz strpljive.

I danas i uvijek trebamo se vratiti časnom Kur'anu i sunnetu o čemu god se ne slažemo i ujediniti svoju riječ o jednom i o drugom, kao što je On, nek je slavljen, rekao:

O vi, koji vjerujete, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku i nosiocima vlasti između vas. A ako se u nečemu ne slažete, obratite se Allahu i Poslaniku, ako vjerujete u Allaha i Posljednji dan. To je bolje i posljedice su ljepše.

Ovdje ćemo sagledati jedno pitanje u svjetlu časnog Kur'ana i sunneta, kako bismo i tim putem ujediniли riječi muslimana.

